

Holmestrand
kommune

Rapport

Tilstanden i Barneverntjenesten 2023

Holmestrand kommune

Innhold

1. Innledning	6
1.1 Rapportens oppbygning	6
1.2 Oppsummering	7
1.3 Involvering av politisk utvalg i rapporteringen for 2023	7
2. Om barnevern	8
2.1 Grunnleggende prinsipper	8
2.1.1 Barnets beste	8
2.1.2 Mildeste inngreps prinsipp	8
2.1.3 Det biologiske prinsipp	8
2.1.4 Barnets rett til medvirkning	9
2.1.5 Prinsippet om utviklingsfremmende tilknytning	9
2.2 Barnevernets seks nasjonale kvalitetsmål	9
2.2.1 Barn og familier skal få hjelp som virker	9
2.2.2 Barn og familier skal møte trygge og sikre tjenester	9
2.2.3 Barn og familier skal bli involvert og ha innflytelse	9
2.2.4 Barn og familier skal møte tjenester som er samordnet og preget av kontinuitet	10
2.2.5 Barnevernets ressurser skal utnyttes godt	10
2.2.6 Barnevernet skal sørge for likeverdige tjenester	10
2.3 Hjelpetiltak	10
2.4 Omsorgsovertakelse	10
3. Presentasjon av virksomheten	11
3.1 Organisasjonskart for Barneverntjenesten	11
3.2 Teamene	11
3.2.1 Undersøkelse- og oppfølgingsteam	12
3.2.2 Utøvende tiltaksteam	12
3.2.3 Omsorgsteam	13
3.3 Landsomfattende tilsyn fra Statsforvalteren	14
3.4 Barnevernvakten i Vestfold	14
3.5 Samarbeid med andre barneverntjenester	15
3.6 Internkontroll	15
4. Temaområder	15
4.1 Bakgrunnsinformasjon og demografi	15
4.2 Meldinger	16

4.3 Undersøkelser	17
4.4 Tiltak «Rett hjelp til rett tid»	18
4.5 Akutte flyttinger	19
4.6 Fosterhjem	19
4.6 Ettervern	20
4.7 Kvalitet	21
4.7.1 Mål.....	21
4.7.2 Brukerundersøkelser	21
4.7.3 Barnets behov i sentrum – en kunnskapsmodell	22
4.8 Bemanning	23
4.9 Kompetanse	24
4.9.1 Krav om kompetanse.....	25
4.9.2 Opplæring- og kompetanseplan.....	25
4.9.3 Læringsnettverk.....	25
5. Økonomi	26
6. Samarbeid med andre virksomheter	27
6.1 Forebyggende arbeid	27
6.1.1 «På tvers»	28
6.1.2 Nettverkskontaktene.....	28
6.1.3 Samarbeid med asylmottakene i Holmestrand kommune.....	28
6.1.4 «Oppvekstløftet i Holmestrand».....	28
6.1.5 SLT	29
6.1.6 «TIBIR».....	29
6.1.7 Samarbeidsavtaler	29
6.1.8 Nasjonalt forløp barnevern	30
6.1.9 Dialogbasert inntak med Barne- og ungdomspsykiatrien	30
7. Utfordringsbildet	30
7.1 Reformarbeid og nytt lovverk	30
7.2 Kompetanse og implementering	31
7.3 Dokumentasjon	31
7.4 Rekruttere og beholde god arbeidskraft	31
7.5 Systematisk medvirkning	32
7.6 Nytt fagprogram	33
7.7 Intensive nok tiltak	33
7.8 Bistandsplikten fra Bufetat	34

7.9 Håndtering av akuttsituasjoner	34
7.10 Kapasitet i virksomheten.....	34
8. Innsatsområder og tiltak	34
8.1 Opplæring og implementering av nytt fagsystem.....	34
8.2 PMTO og TIBIR	35
8.3 Læringsnettverk	35
8.4 Dokumentasjon.....	35
8.5 Kompetanse	35
8.6 Veiledning av ansatte	35
8.7 Nasjonalt forløp barnevern	36
8.8 Egentilsyn	36

1. Innledning

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste som gir rettighetsfestet hjelp og tiltak til barn og unge. Samfunnsoppdrag, mandat, ansvar og oppgaver er nedfelt i lov. Fra 01.01.2023 har virksomheten jobbet etter ny [Lov om barnevern](#). Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse, jf. lov om barnevern § 1-1.

Årlig rapportering om tilstanden i Barneverntjenesten ble lovbestemt fra 01.01.2021, og dette er den tredje rapporten som legges frem. Formålet med en tilstandsrapport er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioriteringer og kontroll i kommunene, hvor tanken er at god oversikt og kontroll gir et godt barnevern. Det vurderes at tilstandsrapporten er et viktig verktøy for åpenhet og dialog om prioriteringer og forventninger. Tilstandsrapporten baserer seg på måloppnåelse, nøkkeltall og styringsdata fra det foregående året, men også utviklingstrekk over tid. Dette for å vise sammenhenger i et større og mer helhetlig bilde, samt danne et fundament å bygge videre på for fremtidige tilstandsrapporter. I mange tilfeller er det en utfordring at Barneverntjenestens arbeid er lite kjent blant kommunens beslutningstakere. Dette kan bidra til at barnevernets viktige arbeid ikke blir prioritert i tilstrekkelig grad. En god tilstandsrapport gir både politikere, kommuneansatte og befolkningen innsikt i hvordan barnevernet jobber, og hvilke problemstillinger virksomheten møter.

Kommunens øverste politiske og administrative ledelse har det overordnede ansvaret for at Barneverntjenesten forvaltes i tråd med gjeldende regelverk og at tjenestene er forsvarlige. Kommunen har ansvar for styringen av virksomheten og for å ha en systematisk kontroll som sikrer at Barneverntjenesten utfører sitt arbeid i tråd med regelverket (internkontroll), slik at barn og familier får den hjelpen de har behov for. Både kommuneloven og lov om barnevern har bestemmelser som skal sikre dette.

Dette ansvaret forutsetter samtidig at kommuneledelsen har tilstrekkelig kunnskap om, og innsikt i, tilstanden i Barneverntjenesten og om kvaliteten i virksomhetens arbeid. Dette innebærer blant annet at de må ha oppdatert kunnskap om Barneverntjenestens kapasitet og kompetanse til å håndtere sakene de har ansvar for, om virksomhetens oppfyllelse av tidsfrister, om ressursbruk og samarbeidet med andre virksomheter.

Kommuner som jobber godt med faglig utvikling av barnevernet og samordning av øvrig tjenestetilbud, kjennetegnes ofte av at den politiske og administrative ledelsen er tett på Barneverntjenesten, vurderer kvaliteten i virksomhetene og stiller klare forventninger.

1.1 Rapportens oppbygning

Rapportens disposisjon og oppsett er utformet med utgangspunkt i statens krav til innhold i årsrapporter, Barne- ungdoms- og familiedirektoratets (Bufdir) veileder for tilstandsrapportering, interne verktøy for virksomhetsstyring, styringsdata i fagsystemer og indikatorer rapportert til nasjonale myndigheter. Indikatorer kan ikke alene forklare det helhetlige kvalitetsnivået i tjenester til brukerne. I Barneverntjenestens utviklingsarbeid er det hensiktsmessig å vurdere utvikling og måloppnåelse bredere enn kvantifiserbare indikatorer og lovkrav. I tilstandsrapporten vil derfor kvantitative indikatorer suppleres med en presentasjon av satsningsområder og et utvalg gjennomførte kvalitetsutviklingstiltak i virksomheten.

1.2 Oppsummering

Virksomheten har i 2023 fortsatt arbeidet med å imøtekomme forventningene i oppvekstreformen, implementering av ny lov om barnevern, tilhørende forskrifter, samt metodeutvikling.

Barneverntjenesten har redigert opplysningsfilmen knyttet til virksomhetens arbeid i henhold til ny lov.

Gjennom de to første årene etter reform har Barneverntjenesten vært spent på hvordan forventninger til reform, både faglig og økonomisk ville håndteres. Barneverntjenesten og Holmestrand kommune kan nå se at de økonomiske utfordringene vi hadde sett for oss ikke slo til. Årsaken til dette ligger i reduksjon av kjøp av institusjonsplasser, beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem. Dette bildet kan snu raskt, dersom barn eller ungdom vurderes å leve i situasjoner hvor svært kostnadskrevende vedtak må fattes. Faglig sett ser Barneverntjenesten at forberedelse mot reformen har vært avgjørende for å lykkes i meransvaret.

Barneverntjenesten kan se tilbake på 2023 som et år hvor det ble utført godt barnevernfaglig arbeid rettet mot sårbare barn og familier i kommunen vår. Landsomfattende tilsyn utført av Statsforvalteren viste ingen lovbrudd på kommunens oppfølging av barn i fosterhjem. Likevel var året preget av økt antall bekymringsmeldinger, og gjennom høsten ble mange barn hasteflyttet til midlertidige fosterhjem, beredskapshjem eller institusjon. På samme tid hadde Barneverntjenesten et høyt langtidssykefravær. Dette har i stor grad utfordret kapasiteten i virksomheten, og det er knyttet bekymring for:

- kvaliteten i arbeidet når utfordringsbildet er som nevnt over
- at kommunen ikke har intensive nok tiltak
- slitasje på ansatte, som øker risiko for sykefravær
- for mange barnevernssaker pr ansatt
- rekruttering av kvalifisert personell

Den nye barnevernloven skal bidra til bedre barnevernfaglig arbeid, styrke barn og foreldres rettssikkerhet og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Barneverntjenesten har større krav til utførelse av oppgavene både knyttet til kompetanse og kvalitet i det barnevernfaglige arbeidet. Kommuneledelsen har ansvaret for at kommunen oppfyller lovansvaret, og at Barneverntjenesten har den bemanningen og de ressursene som er nødvendige. Endringen innebærer også et pålegg til kommunene om å se tilbudet til barn og unge i sammenheng, og kommunestyret har i 2023 vedtatt en plan for hvordan arbeidet skal fordeles mellom ulike kommunale tjenester og hvordan de skal samarbeide (forebyggende plan).

Tilstandsrapporten redegjør for Barneverntjenestens arbeid i 2023 samt viktige samarbeidsarenaer for virksomheten, - med fokus på enkelte nøkkeltall, og særlig vekt på kvalitetssikring og utvikling av virksomheten, medvirkning og nødvendigheten av riktig og styrket kompetanse. Avslutningsvis beskrives Barneverntjenestens utfordringsbilde og hvilke tiltak som bør iverksettes for å møte utfordringene.

1.3 Involvering av politisk utvalg i rapporteringen for 2023

Et av de viktigste målene med tilstandsrapporteringen er at den skal bidra til økt bevissthet i kommunene om hva som er godt barnevern. Det er ikke bare selve rapporten som er viktig inn i dette, men også prosessen med å utarbeide den, og behandling og diskusjon av innholdet i etterkant. Vinteren 2022 kom politisk hovedutvalg (KOF) med innspill til Barneverntjenesten om innholdet i kommende rapporter. Det har også vært avholdt møte 12.02.2024 med ny leder av KOF,

kommunalsjef for oppvekst, rådgiver i oppvekst og barnevernleder, hvor utvalgsleder kom med nyttige innspill og ønsker for tilstandsrapport 2023.

2. Om barnevern

Barneverntjenesten har et spesielt ansvar for å avdekke omsorgssvikt, atferds-, sosiale- og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og at virksomheten kan sette inn tiltak i forhold til dette. Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas av offentlige virksomheter, og samarbeide med andre når dette kan bidra til å løse Barneverntjenestens oppgaver. Dette gjelder også samarbeid med frivillige organisasjoner. Holmestrand kommune har fortsatt ansvaret for enslige mindreårige flyktninger, og det er Barneverntjenestens ansvar å finne egnede botiltak og oppfølging til ungdommene.

Både for barn og foreldre kan barnevernsarbeid være svært inngripende i privatlivet, og barneverntjenestens inngripen eller ikke-inngripen kan ha store konsekvenser for den enkelte. Virksomhetens arbeidsoppgaver er derfor preget av store dilemmaer, sterke følelser og ofte mye negativ oppmerksomhet fra media.

De viktigste samarbeidspartnerne for Barneverntjenesten er barna og deres familier. Alle barn som er i stand til å danne egne synspunkter, har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører dem selv. Dette plikter Barneverntjenesten å ivareta i alle faser av barnevernets saksbehandling. Virksomheten tilrettelegger for å sikre at barn og unge er delaktige i beslutningsprosesser som er viktige i deres liv. Øvrige samarbeidspartnere nevnes i punkt 5.

Barneverntjenestens arbeid er strengt lovregulert, og som nevnt forholder virksomheten seg til nytt lovverk gjeldende fra 01.01.2023.

2.1 Grunnleggende prinsipper

All aktivitet som foregår i Barneverntjenesten, bygger på sentrale grunnleggende prinsipper. Prinsippene uttrykker verdier som samfunnet er bygd på og er med på å sette premissene for Barneverntjenestens arbeid. Dette er forankret i internasjonale konvensjoner og samfunns- verdier og normer. Prinsippene er av retningsgivende karakter for vurderinger Barneverntjenesten gjør. Prinsippene er som følger:

2.1.1 Barnets beste

Når Barneverntjenesten skal utføre sine oppgaver, skal det legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til det beste for barnet, - vekt på å gi barnet stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen. Barnet skal gis mulighet til medvirkning og det skal tilrettelegges for samtaler med barnet. Vurderinger knyttet til barnets beste skal basere seg på hva forskningsbasert kunnskap mener er bra for barn generelt, og hva det enkelte barn er i behov av spesielt.

2.1.2 Mildeste inngreps prinsipp

Prinsippet viser til at det ikke skal foretas større inngrep i familier enn nødvendig. Barneverntjenestens arbeid skal derfor stå i et rimelig forhold til de mål som skal oppnås. Det er Barneverntjenestens plikt å alltid vurdere om mindre inngripende tiltak vil være til barnets beste.

2.1.3 Det biologiske prinsipp

Dette prinsippet gjennomsyrrer hele lovverket Barneverntjenesten arbeider etter. Prinsippet har ikke egen lovhjemmel, men kommer tydelig til uttrykk i lovens forarbeider og lovens oppbygning. Det er et grunnsyn i lovgivningen at det har stor egenverdi for barn å vokse opp hos sine foreldre, selv om

det er visse mangler i hjemmet. Prinsippet innebærer at barn i all hovedsak skal vokse opp sammen med sine foreldre, og hvis dette ikke er mulig skal barnet fortsatt ha kontakt med sine foreldre gjennom samvær. Omsorgsovertagelser er i prinsippet midlertidige, og Barneverntjenesten plikter å bidra til at foreldrene får nødvendig hjelp med mål om en gjenforening med barnet. Dersom et barn må flyttes skal det vurderes om barnets slekt eller nettverk kan være fosterhjem.

2.1.4 Barnets rett til medvirkning

Alle barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører dem selv. Barna skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter. Barna skal bli lyttet til, og barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med barnets alder og modenhet. Et barn kan i møter med Barneverntjenesten gis anledning til å ha med seg en person som barnet har særlig tillit til.

2.1.5 Prinsippet om utviklingsfremmende tilknytning

Forskning viser at samspill mellom barn og foreldre er viktig for barnets fungering og utvikling, og at det må ilegges stor vekt i beslutningsprosesser. Først og fremst ved valg av tiltak, men også ved valg av bosted, samvær og ved tilbakeføring. Dersom hensynet til biologiske bånd vektlegges uten hensyn til kvaliteten i tilknytningen mellom foreldre og barn, kan det føre til at barn vokser opp under svært skadelige forhold.

2.2 Barnevernets seks nasjonale kvalitetsmål

Fra myndighetene har barneverntjenestene følgende nasjonale kvalitetsmål nedfelt i [Prop. 106 L](#).

2.2.1 Barn og familier skal få hjelp som virker

Formålet med all hjelp barnevernet yter, er å gi hjelp som bidrar til å gi varige og positive endringer i barnets liv. Tilstrekkelig og systematisert kunnskap om barnet og barnets situasjon gjennom utredninger, må ligge til grunn for tiltaksvalg. Å gi virksom hjelp forutsetter utredning av barnets situasjon og familiens ressurser. Høy kvalitet forutsetter at ansatte har oppdatert kunnskap om hva slags tiltak som gir virksom hjelp. Arbeidsgiver har et ansvar for at de ansatte har nødvendig kompetanse og får nødvendig opplæring.

2.2.2 Barn og familier skal møte trygge og sikre tjenester

Ansatte skal møte barn med trygghet, kjærlighet og forståelse. Barn skal ha vern mot overgrep, atferd som krenker deres integritet og negativ påvirkning. Det gjelder alle som får tiltak fra barnevernet. Et særskilt blikk må rettes mot dem barnevernet har overtatt omsorgen for. For disse trer barnevernet inn som omsorgsgiver i stedet for foreldrene. Stabilitet og kontinuitet i omsorgen står sentralt når barnevernet har overtatt omsorgen for et barn. Barn skal sikres forutsigbarhet gjennom å vite hva som skal skje på kort og lengre sikt.

2.2.3 Barn og familier skal bli involvert og ha innflytelse

Barn, unge og familier skal ha mulighet til å medvirke og ha innflytelse både i planlegging av tjenestene de får og i oppfølgingen av tiltak. Barnevernet skal vise respekt for barn og foreldres synspunkter og behov. Dersom det er konflikt mellom barnets og foreldrenes interesser, skal barnevernet ivareta barnets interesser. Barnets beste skal ligge til grunn for utformingen av hjelpen. Å involvere og gi innflytelse til barn og foreldre, betyr at barnevernet må ha systemer og metoder for medvirkning og informasjon i alle faser av en barnevernssak, fra undersøkelse og tiltak i hjemmet, til fosterhjem eller institusjon og senere oppfølging. Barn skal ikke oppleve at de mangler informasjon om deler av livsløpet sitt. Foreldre skal ivaretas under hele barnevernforløpet.

2.2.4 Barn og familier skal møte tjenester som er samordnet og preget av kontinuitet

Barnevernet møter mange barn og unge som har sammensatte problemer, der også familiene har et sammensatt hjelpebehov. For å oppnå god kvalitet må barnevernet samarbeide med andre tjenester, slik at barn og familier får koordinerte tjenester og helhetlige tiltak. Det er barnets og familiens behov for hjelp som må danne grunnlag for samarbeid. Det er disse behovene som avgjør hvilke tjenester som må gjøre en innsats og hvordan den felles innsatsen må innrettes.

2.2.5 Barnevernets ressurser skal utnyttes godt

Ressursene i barnevernet, herunder ansattes kompetanse og økonomiske rammer, må organiseres slik at de kommer barna til gode. Høy kvalitet forutsetter at ressursene er utnyttet på en slik måte at barnet får de beste utviklingsmulighetene og at ressursene blir utnyttet til samfunnets beste. Dette gjør det nødvendig å omstille tiltaksapparatet jevnlig for å tilpasse det til skiftende behov. God utnyttelse av ressursene forutsetter også at barnevernet rekrutterer og beholder kompetente ansatte og ledere, slik at barna får den hjelpen de trenger. Ved valg av tiltak må det tas hensyn til barnets behov, alvoret i situasjonen, forventet nytte og kostnadene forbundet med tiltaket. Bruk av ressurser og god hjelp i en tidlig fase i barnets liv kan spare samfunnet for store kostnader i et livsløpsperspektiv.

2.2.6 Barnevernet skal sørge for likeverdige tjenester

Barnevernet skal organisere tjenestene slik at de gir likeverdige tjenester, uavhengig av bosted, sosial tilhørighet, etnisk bakgrunn, språk, livssyn, funksjonsevne eller seksuell orientering. Alle tjenester skal være tilgjengelige og fordelt slik at alle gis samme mulighet til å oppnå et godt resultat.

2.3 Hjelpetiltak

Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår, ved at barnet får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten kan tilby hjelpetiltak som forebygger omsorgssvikt og adferdsvansker, herunder tiltak som setter barn, unge og familier i stand til å benytte seg av tilgjengelig hjelp og støtte. Hjelpetiltak skal være egnet til å møte barnet og foreldrenes behov og til å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien. For å iverksette hjelpetiltak kreves det et samtykke fra partene i saken. Det er de frivillige hjelpetiltakene som utgjør Barneverntjenestens hovedvirksomhet.

2.4 Omsorgsovertakelse

Barneverntjenesten kan fremme forslag om å overta omsorgen for et barn, dersom:

- a) Det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen som barnet får, herunder den personlige kontakt og trygghet, sett hen til det barnet trenger etter sin alder og utvikling
- b) Foreldrene ikke sørger for at et barn som er sykt, har nedsatt funksjonsevne eller er spesielt hjelpetrengende, får dekket sitt særlige behov for behandling og opplæring
- c) Barnet blir mishandlet eller utsatt for andre alvorlige overgrep i hjemmet
- d) Det er overveiende sannsynlig at barnets helse eller utvikling kan bli alvorlig skadet fordi foreldrene vil være ute av stand til å ta tilstrekkelig ansvar for barnet
- e) Det er overveiende sannsynlig at et barn som er akutt plassert som nyfødt etter § 4-2, vil komme i en situasjon som nevnt i bokstav a, b, c eller d
- f) Det er overveiende sannsynlig at flytting av et barn som med foreldrenes samtykke bor utenfor hjemmet, vil føre til en situasjon som nevnt i bokstav a, b, c eller d
- g) Barnet har bodd utenfor hjemmet mer enn to år med foreldrenes samtykke, og barnet er blitt så knyttet til mennesker og miljøet der det er, at flytting kan føre til alvorlige problemer for barnet

Slike vedtak kan kun fattes når det er nødvendig ut fra den situasjonen barnet befinner seg i, og det skal alltid først vurderes om det kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet ved å sette inn hjelpetiltak. Det er Barneverns- og helsenemnda som fatter endelig vedtak om omsorgsovertakelse.

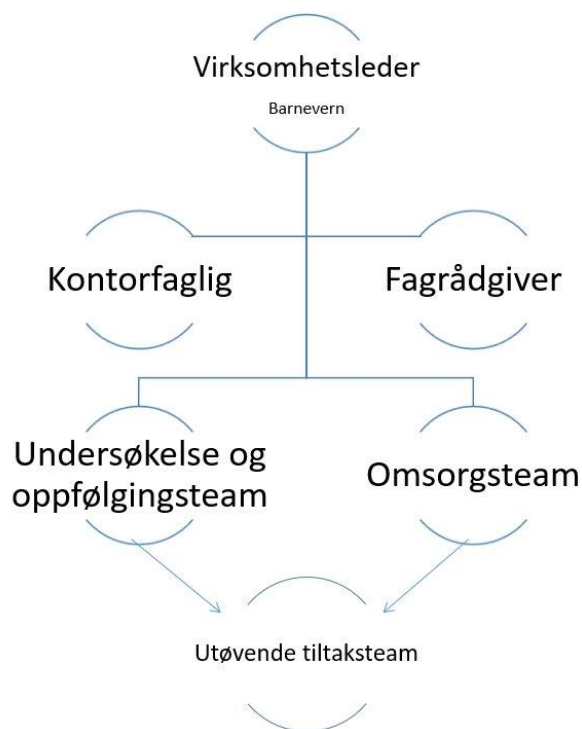
3. Presentasjon av virksomheten

Barneverntjenesten har vært egen virksomhet siden 01.07.2021, og ligger under programområdet Oppvekst. Virksomhetsleder er tillagt administrativ-, fag-, personal- og økonomiansvar. Virksomheten består pr. 31.12.2023 av 30,4 årsverk. Virksomhet Barneverntjenesten er i 2023 styrket med én stilling fagrådgiver (fra 01.06.2023) og én stilling nettverkskontakt (fra 01.08.2023).

Virksomheten har i 2023 fortsatt arbeidet med å imøtekomme forventningene i oppvekstreformen, implementering av ny barnevernslov, tilhørende forskrifter, samt metodeutvikling. Barneverntjenesten har redigert opplysningsfilmen knyttet til virksomhetens arbeid i henhold til ny lov. Fagrådgiverstillingen har ført til styrking av virksomhetens fagutvikling og fagstøtte til ledere og ansatte.

Også i denne tilstandsrapporten har Barneverntjenesten valgt å gi noen eksempler på barn, unge og familier teamene arbeider med, eksemplene er anonyme.

3.1 Organisasjonskart for Barneverntjenesten

3.2 Teamene

Ved etablering av interkommunal Barneverntjeneste for kommunene Holmestrand og Sande i mai 2018, valgte Barneverntjenesten å organisere tjenesten i tre team, - dette for å spesialisere ulike oppgaver. Virksomheten hadde i 2020 og 2024 (i fbm. Helhetlig plan) en evaluering av denne organiseringen. Tilbakemeldingene var entydige på at dette er en god organisering ut fra Barneverntjenestens størrelse,

samt effektivitet i oppgaveløsningen. Evalueringene viste at utfordringen ved en slik organisering var overganger mellom teamene. Dette har virksomheten iverksatt tiltak for å bedre, og må ha kontinuerlig oppmerksomhet.

Teamleder i hvert team rapporterer til barnevernleder hver måned, er rådgivende til barnevernleders beslutninger og inngår i Barneverntjenestens lederteam. Pr. 31.12.2023 var det totalt 211 barn og unge med en aktiv sak, - i form av en undersøkelsessak, hjelpetiltak, atferdstiltak eller omsorgstiltak i Barneverntjenesten. Tallet pr. 31.12.2022 var 203.

3.2.1 Undersøkelse- og oppfølgingsteam

Teamet har ansvar for å gjennomføre undersøkelser og følge opp barn, unge og deres familier gjennom ulike former for hjelpetiltak. I tillegg bidrar teamet inn på forebyggende arenaer som «På tvers» samt tilstedeværelse i barnehager og skoler av nettverkskontaktene (se nærmere beskrivelser i kapittel 6). Teamet har en bemanning på 14 årsverk.

Teamet har i 2023 arbeidet med metodestøtte knyttet til kartlegging og samspillsvurdering av foreldreferdigheter, samt analyse og dokumentasjon i undersøkelser. I dette året har det vært flere svært alvorlige og komplekse problemstillinger knyttet til barn og unge teamet følger opp.

Et av barna teamet har møtt er Trine 9 år som hadde levd med foreldre som hadde utøvd vold og hadde store konflikter seg imellom. Hverdagen hennes var preget av skriking, kasting av gjenstander, trusler og drapsforsøk mellom far og stemor. Trine hadde vært vitne til flere av hendelsene, og beskrev at hun gjemte seg på rommet frem til pappa og stemor roet seg ned eller at politiet kom. Teamets oppgave ble å gjøre vurdering av om Trine fortsatt kunne bli boende hjemme. Videre å gå i dialog med familien og gjøre en analytisk vurdering av hjemmeforholdene, jentas omsorgsbetingelser samt veie opp mot hverandre jentas og foreldrenes syn på situasjonen når partenes forklaringer var motstridende. Det ble viktig å arbeide med dialog og samarbeid med både offentlig og privat nettverk rundt Trine. Dette viser kompleksiteten i Barneverntjenestens arbeid.

Barneverntjenesten jobbet også med en høygravid mor hvor begge foreldrene hadde inntatt rusmidler i svangerskapet, og mor hadde slit med sin psykiske helse. Det var høylytte konflikter mellom de vordende foreldrene, hvor politi ble varslet av naboer ved flere anledninger. Jordmor på sykehuset meldte ifra før barnet var født, da hun var bekymret for rusbruk hos mor samt stresset det ufødte barnet ble påført grunnet konflikter og mors psykiske utfordringer. Barneverntjenesten måtte først avklare om mor samtykket til kontakt og samarbeid da barnet ikke var født. Samtidig kartlegge omfanget av rusbruk, da det alltid må vurderes å opprette samarbeid med rett instans for vurdering av tvangsinnleggelse. Det ble avgjørende å få en god dialog med foreldrene, kartlegge nettverk og samarbeide med andre instanser som kunne bistå foreldrene med deres utfordringer. Det måtte lages gode planer før og etter fødsel for å påse at barnet ble godt nok ivaretatt.

3.2.2 Utøvende tiltaksteam

Teamet har ansvaret for å utføre tiltak som settes inn som hjelp til barn, unge og deres familier. Kompetansen i teamet er tverrfaglig, slik at teamet kan veilede og holde kurs med fokus på ulike utfordringer og fagområder. Teamet har en bemanning på 8 årsverk. I 2023 har teamet vært med i et læringsnettverk (se punkt 4.9.2) med mål å øke kompetanse og samarbeid med Familievernkontorene i Vestfold, i saker hvor konfliktene mellom foreldre er så store at det går utover omsorgen barn får.

To veiledere fra utøvende tiltaksteam jobber tett sammen med mor og far som hadde flyttet fra hverandre. Det var høy konflikt mellom foreldrene, og dette skapte store utfordringer i samarbeidet om barna. Foreldrene klarte i liten grad å se hvordan dette påvirket barna. Teamet vurderte at konflikten påvirket barnas omsorgssituasjon på følgende områder: barnets psykiske helse, skole og læring, følelser og atferd samt vennerelasjoner og fritid. I tillegg ble det vurdert at foreldrenes følelsesmessige tilgjengelighet ble redusert som følge av konflikten. Begge foreldrene mente at den andre ikke forsto - og situasjonen var fastlåst. Oppfølgingen av familien var utfordrende fordi den både berørte lov om barn og foreldre og lov om barnevern. I slike tilfeller kan det føre til at tjenestene skyver ansvaret mellom seg – og familiene får ikke riktig hjelp til rett tid. Med utgangspunkt i læringsnettverket ble samarbeidsmodellen, som var utviklet av Familievernkontorene i Vestfold og barneverntjenestene, benyttet. Modellen gjorde det mulig å samarbeide om konkrete mål, som barna, foreldre, familievern og barnevern mente var viktig og realistisk å oppnå. Å samarbeide på denne måten økte muligheten for å skape endring til det beste for barna, ved å tilføre kunnskap fra partene og to fagfelt.

3.2.3 Omsorgsteam

Teamet har ansvaret for å følge opp barn og unge som Holmestrand kommune har omsorgsansvar for, dette gjelder både frivillige- og tvangsplasseringer. I tillegg følger teamet opp ungdom på ettervern som har vært under kommunens omsorg, og oppfølging av tilsynspersoner som fører tilsyn med barn som bor i fosterhjem i vår kommune. Ved årsslutt 2023 bodde alle omsorgsbarna Holmestrand kommune har ansvar for i fosterhjem. Teamet har en bemanning på fem årverk.

Barneverntjenesten er opptatt av å legge til rette for at barn under omsorg, foreldre, søsken og annen familie har best mulig kontakt med hverandre. Det har etter dommene i den europeiske menneskerettshoven (EMD) vært ekstra søkelys på at båndene mellom barn og foreldre skal styrkes. Likevel er det noen ganger slik at kontakt med foreldrene blir så vanskelig for barna at det skaper store problemer i hverdagen. Og andre ganger er omsorgssvikten barna har levd i så alvorlig at det vurderes som skadelig å ha kontakt, og det er fare for re-traumatisering om samvær gjennomføres. Sakene er komplekse, og vurderingene omkring dette vanskelige.

Da David ble flyttet, 1 år gammel, var han sterkt preget av fysisk og psykisk omsorgssvikt. Da han kom til fosterhjemmet reagerte han ikke på navnet sitt og det ble beskrevet at han gikk langs veggene, og gjorde minst mulig ut av seg. Han reagerte ikke på smerte, gråt ikke og søkte ikke trøst. Fosterforeldrene har jobbet med å skape trygghet og stabilitet for ham. David begynte å vise følelser, ofte sterke som skapte negative opplevelser. Gutten hadde store og alvorlige reaksjoner etter samvær. Dette i form av at han gikk tilbake i utviklingen, og ble mindre kontaktbar og hadde søvnvansker. Han søkte mye fysisk kontakt med fosterforeldrene, og var mye sint overfor søsken. Reaksjonene varte i flere uker. På tross av at foreldrene hadde en god utvikling, fikk veiledning og la godt til rette under samværene – førte de kraftige reaksjonene til at det nesten ikke var samvær mellom David og foreldrene. Barneverntjenesten holdt likevel oppe at foreldrene og deres familier er viktig, og at gutten på sikt skal ha en relasjon til familien.

Når det gjelder fullføring av videregående er ungdom i barnevernet en del av en trist statistikk. Bare halvparten av barn i barnevernet fullfører, imot ungdom på landsbasis (40% mot 80%). Dette så man også for ungdom i fosterhjem som Holmestrand har ansvar for, både at noen falt helt eller delvis ut av videregående opplæring. Når virksomheten vet betydningen fullført videregående utdanning har for ungdom knyttet til det å klare seg videre i livet, har Barneverntjenesten et stort ansvar for å legge

til rette for at de skal lykkes. Barneverntjenesten erfarer positivitet og fleksibilitet fra skolene i arbeidet.

Jakob 16 år begynte på videregående høsten 2023. Gjennom barne- og ungdomsskolen hadde han opplevd alvorlig mobbing, i perioder et bekymringsfullt skolefravær og sårbar psykisk helse. Jakob har ofte hatt samtaler med sin kontaktperson i barneverntjenesten og han får traumebehandling i Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP). Fosterforeldrene betyr mye for han og han tar imot støtten de gir. Fosterforeldrene har fått tett oppfølging av omsorgsteam og veiledning fra BUP. Jakob har en ansvarsgruppe som møtes, hvor både skolen og BUP deltar. Det var en vanskelig start på videregående for Jakob. Da mobbing og konflikter startet opp allerede før skolestart på videregående, ble det raskt tatt tak i dette. Skolen så problemet, og viste stor fleksibilitet og ønske om å tilrettelegge. Likevel ble det for vanskelig, og etter et forsøk på skolebytte sluttet han på videregående. Han fikk umiddelbart et tilbud på Oppfølgingstjenesten (OT), hvor han nå trives godt med å ta opp fag, lære seg å lage CV, søke jobb og øve til teoriprøven på sertifikat. En dag i uka går han på BUP for behandling, og fosterforeldrene får også ukentlig veiledning der. Jakob har søkt på videregående neste skoleår og ser positivt på videre skolegang. Fosterforeldrene opplever en gutt som har det bedre enn på veldig lenge.

3.3 Landsomfattende tilsyn fra Statsforvalteren

I januar 2023 fikk Barneverntjenesten et varsel om tilsyn fra Statsforvalteren. Temaet for tilsynet var å undersøke om barn i fosterhjem fikk forsvarlig oppfølging av barneverntjenesten, med særlig vekt på barneverntjenestens oppfølging av barnets utvikling, omsorgssituasjon og behov og barnets medvirkning. Formålet med tilsynet var å avdekke svikt og bidra til å styrke rettssikkerheten og kvaliteten i barneverntjenesten, blant annet ved å undersøke og bidra til tjenestens eget kvalitetsforbedringsarbeid.

Statsforvalteren leverte endelig rapport for tilsynet i juni 2023. Statsforvalteren konkluderte med at det ikke ble funnet lovbrudd under tilsynet. Rapporten viser at arbeidet med barn i fosterhjem og deres fosterforeldre gjøres planmessig, systematisk og forsvarlig i Holmestrand. Det legges til rette for barnets medvirkning. I statsforvalters samtaler med barn og fosterforeldre fremkom det at barnet erfarte stor grad av medvirkning. Tilsynet avdekket at tjenesten har områder som må forbedres knyttet til barn og fosterforeldres rettigheter og muligheter for kontradiksjon. Barn i fosterhjem blir ikke systematisk informert om muligheten til å ha med seg en tillitsperson under sin kontakt med barneverntjenesten. Tjenesten må også forbedre rutineene knyttet til å gi informasjon om barnets partsrettigheter ved fylte 15 år.

3.4 Barnevernvakten i Vestfold

Alle barneverntjenester i landets kommuner er lovpålagt å ha en akuttberedskap ut over ordinær arbeidstid, helger og helligdager. Barneverntjenesten i Holmestrand inngår i et interkommunalt samarbeid om «Barnevernvakta i Vestfold». Det er Vestfoldkommunene som er deltaker i den interkommunale barnevernvakta, og Tønsberg kommune er vertskommune for samarbeidet. Styret består av alle barnevernledere i deltakende kommuner og leder av Barnevernvakta. Samarbeidsavtale blir jevnlig undertegnet, sist mai 2022 (Politisk sak 061/22). Barnevernvakta har kontor ved Tønsberg politistasjon.

Befolkningen i Holmestrand kommune kan nå Barnevernvakta på telefon (333 10 203). I tillegg kan Alarmtelefonen for barn og unge (116 111) kontaktes av barn som er utsatt for vold, overgrep og

omsorgssvikt og av voksne som er bekymret for barn. Alarmtelefonen er døgnåpen, i tillegg til at det besvares henvendelser på e-post, via chat eller SMS.

Barnevernvaktas årsrapport for 2022-2023 er meldt å komme i mai 2024. Tall for aktivitet rundt barn boende i Holmestrand viser seg å være tilnærmet lik aktivitet tidligere år. Totalt hadde barnevernvakta saker knyttet til 48 barn og unge i vår kommune i 2023.

3.5 Samarbeid med andre barneverntjenester

Alle barnevernlederne i Vestfold har faste månedlige samarbeidsmøter. Målet er å dele erfaringer, drøfte utfordringer barneverntjenestene står i og samarbeid omkring felles problemstillinger. I 2023 ble ulike tema drøftet og behandlet i samarbeidsmøtene, bla var anskaffelse av nytt fagsystem, søknad om frikommuneforsøk, manglende oppfyllelse av bistandsplikten til Bufetat, prosedyredeling, besøk av USN og erstatningssaker tema. Barnevernleder vurderer fortsatt at det er svært nyttig å delta i samarbeidsmøtene med tanke på egen tjenestes utvikling.

Samarbeidsforum mellom teamledere i Vestfold som har ulike funksjoner ble som nevnt i tilstandsrapporten for 2022 etablert. Det er ulikt hvor stor nytteverdi det har vært for teamlederne å delta i dette. Årsaken til dette ligger trolig at det er ulikt prioritert å delta i dette forumet av de ulike kommunene, selv om barnevernlederne i alle kommunene har anbefalt og oppfordret til deltakelse.

3.6 Internkontroll

Det er et lovkrav at Barneverntjenesten skal ha systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i, eller i medhold av Helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (HMS). Det er Barneverntjenestens vurdering at virksomheten har gode rutiner på internkontroll og oppfølging av avvik. Internkontroll bidrar til å forebygge svikt og uheldige hendelser og bidra til at kommunen lærer av de feil som skjer slik at de ikke gjentas. Internkontroll handler om kontroll og intern styring av virksomheten. Ledergruppen i Barneverntjenesten bruker internkontroll og avvikssystemet som verktøy for styring og utvikling av den daglige driften. Alle avvik meldt inn til virksomheten blir fulgt opp og lukket.

Som nevnt i rapporten for 2022 har Barneverntjenesten hatt et mål om å ferdigstille en plan med tilhørende maler for å gjennomføre egentilsyn, dette arbeidet er Barneverntjenesten ikke kommet i mål med i 2023.

4. Temaområder

Formålet med tilstandsrapporten er å gi en relevant statusoversikt over Barneverntjenestens ansvar og oppgaver. Videre presenteres tall og indikatorer som beskriver Barneverntjenesten, - kvantitativ og kvalitativ informasjon.

4.1 Bakgrunnsinformasjon og demografi

I Holmestrand kommune bor det ca. 27 000 innbyggere. Av disse er 20 % barn (0-17 år), noe som er likt snittet i landet ellers med 20,3 %.

Tall hentet for 2020-2022 viser at andelen som gjennomførte videregående opplæring er 80 %, noe som er likt med fylket og landet forøvrig. Det er likevel 1 av 5 som ikke gjennomfører. Forskning viser en sammenheng mellom frafall i skolen og psykiske helseproblemer og rusmiddelbruk hos ungdom ([Barn og unges oppvekst og levekår - FHI](#)). Som en mulig årsakssammenheng, ligger Holmestrand signifikant dårligere enn landet i helhet på psykiske lidelser og symptomer, med en spesiell økning i aldersgruppen 15-29 år. Psykiske plager og lidelser i barne- og ungdomsårene øker risikoen for

dårlig fysisk og psykisk helse senere i livet. Mishandling av barn og utfordringer i foreldrerollen er risikofaktor for psykiske problemer hos barn. Folkehelseprofilen for 2023 viser at barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt er lavere i Holmestrand med 8,3% enn landet med 10,2%. I 2021 var det registrert 417 barn i alder 0- 17 år boende i husholdninger med vedvarende lavinntekt, tilsvarende 9 % av alle barn og unge mellom 0-17 år i Holmestrand. For mer detaljert informasjon om kommunens demografi knyttet til folkehelse se [Folkehelseoversikten i Holmestrand \(framsikt.net\)](#).

4.2 Meldinger

For at Barneverntjenesten skal ha mulighet til å hjelpe barn og ungdom som utsettes for omsorgssvikt, overgrep eller som utvikler alvorlige atferdsproblemer, må virksomheter som har nær kontakt med disse melde fra om dette. Barneverntjenesten mottar bekymringsmeldinger både fra offentlige ansatte, yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt og fra privatpersoner, i tillegg ber foreldre og barn selv om hjelp.

Holmestrand	2020	2021	2022	2023
Antall meldinger	437	447	427	469

Antall bekymringsmeldinger vil naturlig ha variasjoner fra år til år, men vi ser en tydelig oppgang i antall meldinger fra 2022 til 2023. Årsaken til denne tydelige oppgangen er vanskelig å fastslå, men kan gi oss en indikasjon på at vi ikke har fått til den ønskede utviklingen i kommunens forebyggende arbeid. Det er derfor viktig å følge med på denne faktoren over tid, for å sikkert kunne gi en tydelig analyse av hvordan vi også må innrette kommunens forebyggende arbeid.

En melding til Barneverntjenesten skal gjennomgås snarest og senest innen én uke, og det skal vurderes om den gir grunnlag for å iverksette en undersøkelse, om den skal henlegges eller om det skal henvises til andre instanser. Privatpersoner og samarbeidspartnere kan ta kontakt med Barneverntjenesten for råd og veiledning, og har rett til å drøfte saker anonymt. Rådgivende samtaler registreres og rapporteres ikke på.

Barneverntjenesten har klare prosedyrer for hvem som har ansvar for mottak, registrering, gjennomgang og avklaring av meldinger. Dette for å sikre at akutte situasjoner fanges opp og at de blir håndtert forsvarlig, og etter prinsippet om barnets beste. Barneverntjenesten har de siste årene ikke hatt noen fristoversittelser på avklaring av bekymringsmeldinger, det samme gjelder for 2023.

De siste årene har Barneverntjenesten hatt økt fokus på avklaring av bekymringsmeldinger, med grundige vurderinger om dette er en melding som skal henlegges eller en melding som må undersøkes nærmere. Virksomheten ser igjen en økning i antall henlagte meldinger. Noe av årsaken ligger nok i økt antall meldinger, og at det er flere meldinger i pågående undersøkelser eller i aktive tiltakssaker. Begrunnelse for å henlegge en melding kan ligge i at

det er forhold som ikke er alvorlige nok, at det er andre tjenester eller instanser som er riktige som bistand i familien eller at meldingen henlegges fordi Barneverntjenesten allerede arbeider med barnet i form av pågående undersøkelse eller i hjelpe- eller omsorgstiltak.

4.3 Undersøkelser

En undersøkelse forutsetter at barneverntjenesten har mottatt en bekymringsmelding eller en søknad om hjelp fra barnet selv eller foreldrene.

Barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere (0 til 17 år) i 2023 var det 4,2 % som gjennomgikk undersøkelse fra barnevernet, mens snittet i Norge var 3,9 % (jf Barnevernets kommunemonitor).

Barneverntjenesten har en rett og en plikt til å foreta undersøkelse når det er vurdert at det er «rimelig grunn til å anta» at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter lov. Formålet med undersøkelsen er å vurdere og konkludere om barnet lever i en omsorgssituasjon som kan gi grunnlag for barneverntiltak. Det forutsetter en utredning av barnets omsorgssituasjon og behov, samt av foreldrenes omsorgskompetanse.

Undersøkelsen skal gjennomføres så skånsomt som mulig, og den skal ikke gjøres mer omfattende enn formålet tilsier. Barnevernet skal sikre barnets medvirkning gjennom hele undersøkelsen og aktivt innhente barnets synspunkter om relevante forhold, gjengi disse og bruke barnets synspunkter i vurdering av situasjonen.

Undersøkelsen skal gjennomføres snarest og senest innen tre måneder, eventuelt seks måneder i særlige tilfeller. Holmestrand kommune har ett fristbrudd i 2023. Som det vises i tabellen, hadde Færder 9 fristbrudd og Horten 0 i 2023.

Barnevernet skal konkludere med å foreslå barneverntiltak når dette kan avhjelpe barnets situasjon. En undersøkelse kan få tre utfall; henleggelse, vedtak om hjelpetiltak eller forslag om tiltak til barneverns- og helsenemnda.

Av barneverntjenestens 469 meldinger i 2023, gikk 44,9 % til undersøkelse. Som tabellen viser, henla Holmestrand ca. 68 % av undersøkelsene. Tallene for Færder var ca. 75 % og Horten likt som Holmestrand.

Barneverntjenestens undersøkelse er avsluttet når den har foretatt en samlet vurdering av saken og gjort ett av følgende:

- a. vedtatt å henlegge saken
- b. vedtatt å henlegge saken med mulighet for ny undersøkelse. Gjelder når barneverntjenesten har konkludert med å anbefale hjelpetiltak, men foreldrene ikke samtykker til dette
- c. vedtatt å iverksette tiltak
- d. sendt begjæring om tiltak til barneverns- og helsenemnda.

4.4 Tiltak «Rett hjelp til rett tid»

“Rett hjelp til rett tid” er et grunnleggende prinsipp og ligger til grunn for barnevernlovens bestemmelser om hjelpetiltak. Målet er å bidra til at barnet får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse «til rett tid». Hjelpetiltaket skal både bidra til positiv endring i seg selv, hos barnet eller i familien, og ha en forebyggende effekt der det er alvorlig bekymring for barnets omsorgssituasjon eller adferd, slik at mer inngripende tiltak om mulig kan unngås. Når barnet på grunn av sin omsorgssituasjon eller atferd har et særlig behov for hjelp, skal barneverntjenesten tilby og sette i verk hjelpetiltak. Tiltaket skal være egnet til å møte barnets og foreldrenes behov og til å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien.

Hjelpetiltak er i prinsippet frivillig, foreldre må samtykke og for barn over 15 år forutsetter det at barnet ikke motsetter seg tiltaket. Enkelte foreldrestøttene tiltak kan gjennomføres uten barnets samtykke. Barneverntjenesten har adgang til å fremme sak for barneverns- og helsenemnda om å pålegge enkelte tiltak under visse vilkår. I praksis blir pålagte tiltak i liten grad foreslått.

Hjelpetiltak i barnevernet kan deles i tre kategorier:

- Omsorgsendrende; ulike former for foreldreveiledning
- Kompenserende; barnehage, besøkshjem, avlastningstiltak, fritidsaktiviteter, leksehjelp og støttekontakt
- Kontrollerende; tilsyn, urinprøve og uanmeldte hjemmebesøk

Som det fremgår i diagrammet ligger det stabilt i fht antall barn som mottar hjelpetiltak fra Barneverntjenesten i Holmestrand. I 2023 hadde 3,9 % av barn i aldersgruppen 0-17 år barneverntiltak i Holmestrand. Mot 3,3 % i landet. Av de som får hjelp i hjemmet ligger Holmestrand signifikant over snittet i fylket (75,1 % i Holmestrand, mot 65,3 % i fylket).

Barneverntjenesten har en overvekt av omsorgsendrende tiltak, men i flere alvorlige saker er det satt inn tiltak som omfatter alle nevnte former. Hjelpetiltaket som settes inn er rettet mest mot tiltak som har til hensikt å styrke foreldreferdigheter og styrke barnets utvikling. Deretter er det tiltak rettet mot å arbeide med nettverket og samarbeide med andre tjenester. Barneverntjenesten har noen få kontrolltiltak og institusjonstiltak.

I tillegg kan Barneverntjenesten flytte barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon som frivillig hjelpetiltak. Slike hjelpetiltak skal bare benyttes dersom barnets behov ikke kan løses ved andre hjelpetiltak. I 2023 var det ved årsskifte 14 barn og unge som bodde utenfor hjemmet som ett hjelpe- og etterverntiltak.

Barneverntjenesten kan bistå gravide med råd og veiledning, frivillig hjelpetiltak og vurdere behovet for å iverksette tiltak etter fødsel. Loven har egen hjemmel som omhandler gravide med rusmiddelavhengighet, der Barneverntjenesten kan åpne sak uten den gravides samtykke.

Barneverntjenesten har implementert ulike kunnskapsbaserte metoder rettet inn mot veiledning av foreldre, som [Circle of Security](#) (COS), [Traumebevisst omsorg](#) (TBO) og [Tuning into kids, Tuning into teens, Parenting Young Children](#) (PYC), [Marte Meo](#) og [Parent Management Training Oregon](#) (PMTO). I

tillegg kjøper Barneverntjenesten enkelte hjelpetiltak fra Bufetat, som Foreldreveiledningsprogram rettet mot atferd [Multisystemisk Terapi](#) (MST).

4.5 Akutte flyttinger

Bruk av bestemmelser i lov om barnevern om akutt flytting av barn er et alvorlige inngrep i barn og foreldres integritet og rett til familieliv. Bestemmelsene gir Barneverntjenesten uten samtykke fra foreldre og barn med partsrettigheter, anledning til å flytte barn utenfor hjemmet, regulere samvær mellom barn og foreldre og at barnet flyttes til skjult adresse. Formålet med bestemmelsene er å beskytte barn i en akuttsituasjon når foreldrene vil hindre nødvendige tiltak som verner barnet mot fare, eller på bakgrunn av barnets alvorlige atferdsvansker (alvorlige eller gjentatte lovbrudd, vedvarende problematisk bruk av rusmidler eller annen form for utpreget normløs atferd).

	Antall barn flyttet akutt gjennom året
2021	3
2022	6
2023	11

Tabellen viser antall akutte flyttinger av barn i Holmestrand kommune.

I tillegg kommer flyttinger som foreldre samtykker til i situasjoner som er akutte. De fleste barn som flytter akutt i Holmestrand flytter til noen de kjenner fra før og på samtykke fra barnet/foreldrene. Det at nettverket til barnet stiller opp i akutte situasjoner er en stor ressurs for barnet og for Barneverntjenesten. Det gjør at barnet kan få opprettholdt barnehagen, skolen, fritidsaktiviteter og kontakt med viktige personer.

Barneverntjenesten har få egne ressurser i akutte situasjoner og er avhengig av statens bistandsplikt. I 2023 har det vært utfordrende å få egnede akutt tiltak til rett tid fra Bufetat, og det har vært situasjoner med brudd på bistandsplikten for barn i akutt fare.

4.6 Fosterhjem

En av barneverntjenestens oppgaver er å flytte barn ut av hjemmet. Det kan være mange årsaker til at det er nødvendig med en flytting, og lengden på oppholdet varierer fra noen måneder til hele oppveksten. Enkelte flyttinger gjennomføres med tvang etter vedtak i barneverns- og helsenemnda, andre gjennom samtykke fra foreldrene og som ett frivillig hjelpetiltak. Det har i flere år vært klare sentrale føringer på at barn som må flytte fra sine foreldre skal flytte i et fosterhjem framfor i institusjon, og det skal søkes løsning i slekt og nettverk først. Av barna som bodde utenfor hjemmet i 2022 hadde 45,9 % fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk (landssnittet er 36,4%). Dette er en økning fra 2021.

Barneverntjenestens skal følge opp barnet som bor i fosterhjem, og deres foreldre. Foreldrene skal få tilbud om veiledning og oppfølging. Barneverntjenesten skal vurdere om barnet kan flytte tilbake til sine foreldre. En omsorgsovertakelse er som hovedregel midlertidig. Barneverntjenesten skal tilby og tilrettelegge for tiltak som kan bedre foreldres omsorgsmuligheter, slik at de igjen kan ha omsorgen for sine barn.

Barnevernloven definerer hva som er et fosterhjem, og stiller ulike krav til fosterforeldrenes egnethet, regler for godkjenning av fosterhjemmene og tilsyn. Videre gir loven og forskrifter rammer for fosterforeldrenes rettigheter.

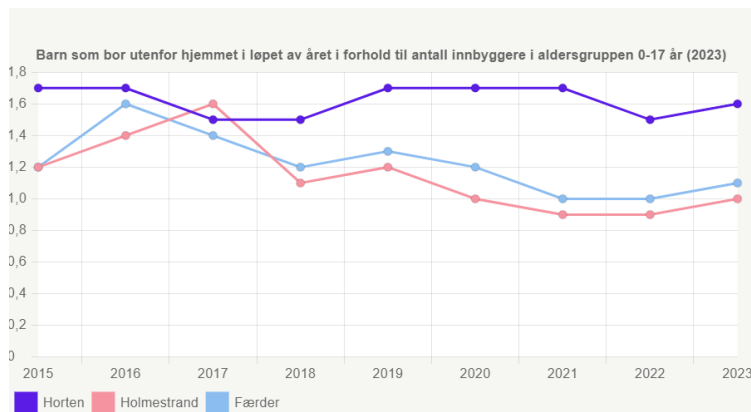
Barneverntjenesten har ansvar for å føre tilsyn i alle fosterhjemmene i kommunen, også for barn som er flyttet fra andre kommuner til fosterhjem i Holmestrand. Det var ved utgangen av 2023, 51 barn i

fosterhjem i Holmestrand kommune. En tilsynsperson skal årlig være på tilsyn minimum fire ganger, i enkelte tilfeller er dette redusert til et minimum på to tilsyn. Barneverntjenesten har løst denne oppgaven ved å rekruttere tilsynspersoner til slike oppdrag. Ved utgangen av 2023 hadde Barneverntjenesten engasjert 16 tilsynspersoner. Tilsynspersonene rapporterer kvartalsvis til Barneverntjenesten for gjennomførte tilsyn. For å sikre at tilsynspersonene har oppdatert kunnskap inviteres de på samlinger to ganger i året av Barneverntjenesten.

Tabellen under viser hvilke tiltak barn har flyttet til og om flyttingen var frivillig eller etter vedtak i nemnd:

Plasserte barn	Antall 2021	Antall 2022	Antall 2023
Barn under omsorg - i fosterhjem	39	37	34
Barn og unge under omsorg – i institusjon	0	0	0
Atferdsplassering - i institusjon	1	0	1
Barn under 18 år - frivillig i fosterhjem	7	3	6
Barn over 18 år -frivillig i fosterhjem	5	9	8
Sum	52	49	49

Fra mai 2018 til utgangen av 2023 har Barneverntjenesten i snitt hatt én til to ungdommer på institusjon med utfordringer knyttet til egen atferd. Øvrige flyttinger har vært i foster-, spesialisert foster- eller beredskapshjem.

Grafen viser hvor mange som har bodd utenfor hjemmet pr år i Holmestrand og nabokommunene Færder og Horten.

4.6 Ettervern

Ungdom som har hatt barneverntiltak fram til de fyller 18 år, kan fortsatt ta imot barneverntiltak etter dette. Allerede iverksatte tiltak kan videreføres, man kan iverksette nye tiltak eller ha en kombinasjon av gamle og nye tiltak. Slike etterverntiltak kan gis fram til ungdommen fyller 25 år. Alderen for ettervern ble hevet fra 23 til 25 år i 2021. For å opprettholde barneverntiltak etter fylte 18 år er medvirkning og samtykke fra ungdommen en nødvendig forutsetning. Dersom en ungdom takker nei til ettervern, kan ungdommen senere angre seg. Barneverntjenesten har da anledning til å gjenoppta saken og på nytt iverksette tiltak for ungdommen.

Målet med ettervern er å gi ungdommen hjelp på veien til selvstendighet. Tiltakene som gis kan være svært ulike, eksempelvis videreføring av fosterhjemmet, støttesamtaler, veiledning i å bo alene,

komme i arbeid eller annen organisert dagaktivitet og bidrag til å skape struktur i hverdagen. Ved årsslutt 2023 hadde 16 ungdommer vedtak om ettervernsoppfølging i Barneverntjenesten, mot 17 ungdommer i 2022. Alle ungdommene som ble 18 år i 2023 fikk videreført tiltak etter egne ønsker og Barneverntjenestens vurderinger.

4.7 Kvalitet

For barn og unge som lever i utsatte og utfordrende livssituasjoner, og som er i behov av nødvendig støtte og hjelp, er kvaliteten på Barneverntjenestens arbeid avgjørende. Barneverntjenestens saksbehandling, tjenester og tiltak skal være forsvarlig. Hjelpen må gis i tide og i tilstrekkelig omfang. Det er et krav til kommune å føre internkontroll med oppgavene gitt etter barnevernloven.

4.7.1 Mål

For å nå kvalitetsmålene i barnevernet har virksomheten over tid arbeidet med å øke kunnskap og kompetansen hos ansatte ut fra behovet til virksomheten. Det er utarbeidet en implementeringsplan for å ta i bruk ny kunnskap og metoder for perioden 2022 til og med 2024. Målet med implementeringen er å sikre at barn og familier får hjelp som virker og blir møtt med sikre og trygge tjenester.

4.7.2 Brukerundersøkelser

Barneverntjenesten har siden 2020 hatt årlige brukerundersøkelser. Det ble i desember 2023 gjennomført brukerundersøkelse til foreldre som mottar hjelpetiltak fra virksomhetens tiltaksteam. Målet med undersøkelsen var å finne ut om foreldrene erfarte hjelp som virket, om hjelpen var tilpasset deres utfordringer og om deres mulighet til å medvirke og samarbeide var i varetatt. I tillegg ønsket man å få råd til utformingen av hjelpen, samt finne ut om foreldre opplevde å ha mulighet til å gi tilbakemelding dersom hjelpen ikke virket.

Svarprosenten på undersøkelsen var 35 %. Svarprosenten er noe lav, slik at svarene som ble innhentet ikke var representative for hele gruppen av foreldre. Svarene gir likevel virksomheten verdifull informasjon og tilbakemeldinger. Svarene gir tjenesten en mulig retning knyttet til hva som kan vektlegges i videre utviklingsarbeid.

Ett av spørsmålene i undersøkelsen var å gi råd til hvordan barneverntjenesten kan gi hjelp som virker. Åtte av foreldrene ga tilbakemelding på at de var fornøyde, som en skrev det «akkurat mine veiledere må fortsette akkurat slik de gjør, mange andre kan lære noe av dem hvordan man behandler og samarbeider med individer og familier». En svarte at det kan være vanskelig å forholde seg til tider. En annen rådet barneverntjenesten til å ta aktivt kontakt i vanskelige perioder, og ikke vente på at foreldre selv tok kontakt. Forelderen skrev det slik «det har vært perioder hvor overskuddet har vært særdeles lavt og da trenger man kanskje bare å bli sett eller å få støtte i det man står i, selv om man kanskje ikke etterspør noe». Flere foreldre var opptatt av å bli lyttet til, og at det er de som kjenner barnet best. Enkelte var opptatt av at barnevernet må lytte til både barn og foreldre. En formulerte det slik «Fortsett og lytt til oss på bakkeplan og gjør dere forstått med bekymringer dere eventuelt har. Gi masse ros når vi gjør en god jobb». Flere var opptatt av det å få ros og ha søkelys på det som er positivt, en svarte slik «fokuser på det positive mer enn på det negative. Får man positive tilbakemeldinger blir det lettere å endre på det som ikke er så bra». Flere var opptatt av hvordan barnevernet utførte arbeidet, en skrev det slik «Forklare det at barnevernet er ikke skummelt. Vi er her for å hjelpe. Ikke ta fra deg barna». En annen ga råd knyttet til tverrfaglig samarbeid «... barnevernet kan samarbeide på tvers av de instansene som kan bidra i mye større grad enn nå. Det blir for mange kokker på en problematikk».

Funnene i undersøkelsen viser at det kan være en sammenheng mellom det å oppleve å få rett hjelp til rett tid, deltakelse i utformingen av hjelpen en mottar, ha et godt samarbeid med veileder og tydelighet i hva veileder kan hjelpe med. Det er noe sprik mellom hvor ofte foreldrene møter veileder og hvor ofte de ønsker å møte veileder. Det kan se ut som det er flere som ønsker å møte veileder ukentlig fremfor månedlig. Hva som er årsaken til at foreldrene kan ønske å møte veileder ukentlig kommer ikke godt nok frem i undersøkelsen. Noen svar peker i retning av at foreldrene ønsker at barneverntjenesten er tettere på dem i perioder der strevet er stort.

Svarene viser betydningen av å samarbeide tett om utforming av tiltaket og oppfølgingsplanen for å kunne gi rett hjelp til rett tid. Undersøkelsen viser viktigheten av å få til en god relasjon med foreldrene. En god relasjon får betydning for samarbeidet og virkningen av hjelpen. Det å vite hva veileder kan gi av hjelp henger sammen med opplevelsen av å få rett hjelp til rett tid og ha et godt samarbeid med veileder. Virksomheten må være bevisst i evaluering å gi rom for tilbakemeldinger knyttet til om hjelpen virker, sikre partene kjennskap til mulighetene for å gi tilbakemelding og deres klagerett.

Svarene fra undersøkelsen gir viktig kunnskap for hele Barneverntjenesten, spesielt utøvende tiltaksteam. Undersøkelsen har også relevans for undersøkelse- og oppfølgingsteamets arbeid med utforming av hjelpetiltak. Undersøkelsen viser behovet for å arbeide med medvirkning i utforming av hjelpetiltak, og hvordan sikre dette. Videre arbeide med å sikre gode evalueringer med barn, unge og foreldre, og gode tiltak for å legge til rette for det i samarbeidet mellom kontaktpersoner og veiledere. Det er behov for å legge bedre til rette for at barn, unge og foreldre får i ivaretatt egen rettsikkerhet gjennom gode muligheter til å gi tilbakemeldinger på hjelpen de mottar, samt sikre at de får kunnskap om muligheten til å klage. Virksomheten vil arbeide konkret med å sikre at synspunktene til barnet og foreldrene om tiltaket kommer frem i evalueringen, for gjennom det sikre kontradiksjon knyttet til barneverntjenestens vurderinger fra barn og foreldre. Evalueringene bør belyse om tid, omfang og intensitet i hjelpetiltaket er riktig knyttet til bekymring(e).

Utvøvende tiltaksteam har utarbeidet konkrete tiltak ut fra funnene knyttet til samarbeid og evaluering av hjelpetiltak.

4.7.3 Barnets behov i sentrum – en kunnskapsmodell

Barneverntjenesten skal sette barnets behov i sentrum. Bufdir anbefaler bruk av kunnskapsmodellen «Barnets behov i sentrum» som oppsummerer barnets helhetlige behov for å ha best mulig omsorg og utvikling. Gjennom deltakelse i Tjenestestøtteprogrammet fikk ansatte i Barneverntjenesten innføring i modellen for å kartlegge, analysere og arbeide systematisk med barnets behov. Virksomheten har iverksatt modellen, og arbeider kontinuerlig med å benytte modellen. Modellen ligger til grunn for barnevernfaglig kvalitetssystem som vil bli inkludert i det nye fagsystemet tjenesten skal ta i bruk september 2024. Modellen er også anbefalt i Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinjer for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge ([Helsedirektoratet](#)).

Barnas grunnleggende behov er gruppert inn i tre domener, og hvert av domene har flere underliggende dimensjoner. Det første domenet er barnets utviklingsbehov og består av helse, utdanning, emosjonell og atferdsmessig utvikling og sosial utvikling. Det andre domenet består av foreldrenes kapasitet, dvs. deres evne eller ressurser til å gi barnet grunnleggende omsorg, stimulere og gi veiledning, være følelsesmessig tilgjengelig og yte sikkerhet. Det tredje domenet er familie og miljø. Dette utgjør de omgivelsene som barnet og foreldrene befinner seg i. Når barnets behov ikke dekkes – av ulike årsaker – innebærer dette en risiko i barnets utvikling. Behovene kan imidlertid

både være utsatt for ulike typer risikofaktorer eller avhjelpende beskyttelsesfaktorer. De tre domene med tilhørende dimensjoner er illustrert i modellen under.

Modellen tar utgangspunkt i noen sentrale behov hos barn og unge. Dette er behov for god helse, læring, regulerte følelser/atferd og sosiale relasjoner. Når barnet utsettes for ulike former for risiko, innebærer dette at barnets behov undergraves eller svekkes. Slike risikofaktorer kan grupperes i individuelle, familiære og miljømessige, dvs. i tråd med de tre domene i modellen. Nærmere informasjon om modellen [Helsedirektoratet Kunnskapsgrunnlag Metode for tidlig identifisering av risiko hos barn og unge](#).

For å sikre at Barneverntjenesten gir barnet god og riktig hjelp må man ta i betraktning alle sidene av trekanten, og sammen med barnet og foreldrene/familien skape helhetlig forståelse av vurderingene virksomheten gjør, og samarbeide om hjelpen som utformes. Dette innebærer at Barneverntjenesten må involvere barnet, den unge, foreldre og familiene i arbeidet.

4.8 Bemanning

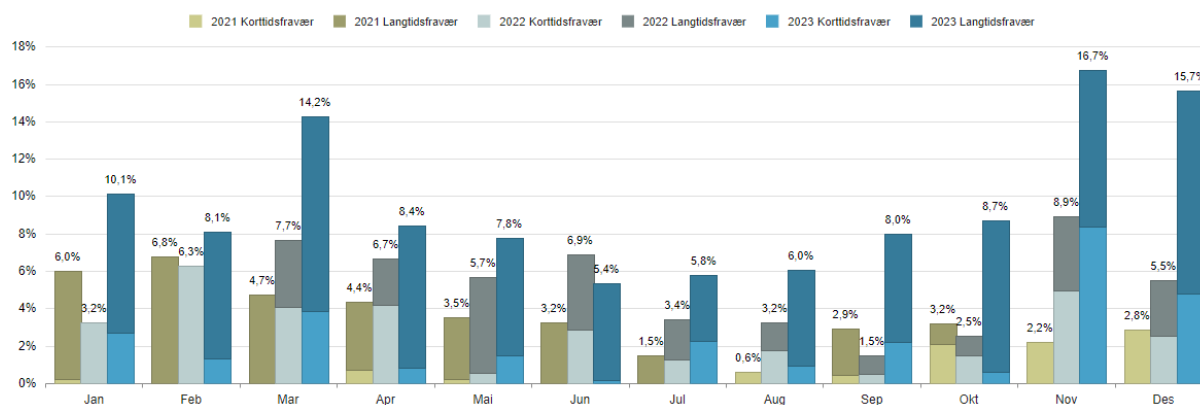
Som det fremgår av tabellen under har Holmestrand kommune ved årsskiftet 2022/2023 fortsatt betydelig lavere andel besatte årsverk i Barneverntjenesten pr. 1 000 innbyggere i aldersgruppene 0-17 og 0-22 år enn Færder. Oppdaterte tall for 2023 er foreløpig ikke klare hos SSB.

Besatte årsverk i Barneverntjenesten – 31.12.2022

	2022		
	3801 Horten (2020-2023)	3802 Holmestrand (2020-2023)	3811 Færder (2020-2023)
Tilsette i alt	28,6	28,4	48,4
Sosionomar	3,2	6,0	10,8
Barnevernspedagogar	22,0	16,0	25,5
Tilsette med anna høgskole-/universitetsutdanning	3,4	5,0	11,5
Tilsette med kontor-/merkantilutdanning	..	1,4	0,0
Tilsette med anna utdanning/ufaglærte	..	0,0	0,6
Ledige stillingar	0,0	0,0	0,0
Tilsette per 1000 innbyggjarar 0-17 år	5,5	5,4	8,9
Tilsette per 1000 innbyggjarar 0-24 år	3,8	4,0	6,5

Antall innbyggere pr. 31.12.2023: Holmestrand (26206) Horten (27 682) Færder (27 286).

Barneverntjenesten har tidligere år hatt et stort nærvær på jobb, men har i 2023 hatt en kraftig økning i sykefravær. Årsakene til sykefraværet er ikke meldt å være arbeidsrelatert, men like fullt gir økt sykefravær en stor mer belastning for de ansatte som er på jobb. Dette igjen øker slitasjen og risikoen for sykefravær på de andre arbeidstakerne. I perioder med høyt sykefravær har ledelsen ekstra oppmerksomhet på hvordan arbeidsbelastningen kan fordeles i hele virksomheten, samt arbeidet med å rekruttere kvalifisert personell til å arbeide i engasjement for kortere perioder. Opplæring og oppfølging av personell i engasjement, som ikke har erfaring med å arbeide etter Lov om barnevern, gir også økt belastning i organisasjonen.

Barneverntjenesten er av den oppfatning at virksomheten mangler noe kapasitet til å utføre oppgavene, og har meldt inn behov i økonomiplanprosessen for styrking av virksomheten med flere ansatte.

4.9 Kompetanse

Barneverntjenestens viktigste ressurs er motivasjonen, relasjonskompetansen og kunnskapen til ansatte i virksomheten. Ansatte i Barneverntjenesten har en svært viktig og krevende jobb; de skal ta vare på og sikre oppfølging av de mest sårbare barna i kommunen. Barneverntjenestens arbeid består ofte i å håndtere vanskelige dilemmaer og ta avgjørelser som bidrar til en forskjell i både barn og familiers liv. De faktiske forholdene i sakene kan være krevende å analysere. Dette stiller høye krav til den enkeltes kompetanse og skjønnsutøvelse, i tillegg til et godt ledelsessystem.

Barneverntjenesten i Holmestrand har dyktige og kompetente medarbeidere. Alle ansatte som utfører barnevernfaglige oppgaver har en treårig høyskoleutdanning, hvorav de fleste er barnevernspedagoger og sosionomer.

De siste årene har Barneverntjenesten satset mye på å øke kunnskap og kompetanse hos ansatte i virksomheten ved deltakelse på kurs. Barneverntjenesten har tatt strategiske valg på hvilken kompetanse som er ønskelig, samt at flere ansatte har fått samme kurs. Dette har vært en bevisst satsning for å sikre at denne kunnskapen blir brukt i møte med barn og familier, samt for å sikre implementering av dette i virksomheten.

4.9.1 Krav om kompetanse

I ny Lov om barnevern er følgende tatt inn i loven:

§ 15-6. *Krav til kompetanse for barnevernstjenestens personell m.m.*

Personell i barnevernstjenesten som skal utføre oppgaver etter § 15-3 tredje ledd, skal fra 1. januar 2031 oppfylle ett av følgende vilkår:

- a. barnevernsfaglig mastergrad eller annen relevant utdanning på tilsvarende nivå
- b. relevant bachelorutdanning dersom det innen 1. januar 2031 kan dokumenteres minst fire års arbeidserfaring fra barnevernet i tillegg til at det er gjennomført en barnevernsfaglig eller annen relevant videreutdanning med minst 30 studiepoeng.

Bestemmelsen gjelder også for barnevernstjenestens leder og lederens stedfortreder, for sakkyndige som barnevernstjenesten har engasjert etter § 2-2, og for personell som bistår barnevernstjenesten med utredning som barne-, ungdoms- og familieetaten tilbyr etter § 16-3 fjerde ledd bokstav a.

Kommunen kan gi midlertidig dispensasjon fra kravet om mastergrad i tilfeller der stillingen det søkes om dispensasjon for har vært offentlig utlyst, og ingen kvalifiserte søkere har meldt seg. Kommunen skal lage en ettårig plan for systematisk veiledning av den nyansatte ved utførelse av de oppgavene som følger av § 15-3 tredje ledd. Kommunen skal informere statsforvalteren om at midlertidig dispensasjon er gitt.

Den ansatte må innen tre år fra tidspunktet for tiltredelse ha gjennomført og bestått en barnevernsfaglig eller annen relevant videreutdanning med minst 30 studiepoeng. Kommunen kan gi varig unntak fra kravet om mastergrad når det foreligger dokumentasjon på bestått videreutdanning. Kommunen skal informere statsforvalteren om at varig unntak er gitt.

Endringen vil være med å styrke kompetansen og kvaliteten i virksomheten, samtidig som den vil øke kommunes kostnader i forhold til lønn og finansiering av videreutdanningene.

4.9.2 Opplæring- og kompetanseplan

Barneverntjenesten har egen opplæring- og kompetanseplan. Målet er at alle ansatte skal ha opplæring i Traumebevisst omsorg (TBO), alle skal ha gjennomført opplæring i samtalemetode for barnesamtaler (DCM) i tillegg til opplæring innenfor de teamspesifikke oppgavene. I de senere år har Barneverntjenesten hatt én til to ansatte på videreutdanninger (juss i barnevern, vurdering av barnets beste, barnevernsfaglig veiledning, relasjonskompetanse i barnevernet og minoritetskompetanse i barnevernet) med støtte fra Bufdir. Barneverntjenesten har for første gang i 2023 hatt oppstart på master i barnevernarbeid for én ansatt. For å sikre kontinuerlig opplæring har virksomheten abonnement på «Visma veilederen» som bidrar til kompetanseheving om lov- og avtaleverk på barnevernområdet.

4.9.3 Læringsnettverk

Barneverntjenesten var i 2023 med i tre [læringsnettverk](#) på tvers av kommunene i Vestfold.

Læringsnettverkene bidrar til at kommunene samarbeider om kvalitetsutvikling med utgangspunkt i lokale forhold og behov. Det ene læringsnettverket har fokus rettet direkte mot konsekvensene av reformen med hovedfokus på å utvikle et oppfølgingsprogram for fosterforeldrene de første årene

etter barnet har flyttet inn, samt opplæring i ulike metoder knyttet til dette. I dette læringsnettverket har Holmestrand og Horten søkt om midler over flere år, noe som har vært utviklende for begge barneverntjenestene. I det andre læringsnettverket deltar alle kommunene i Vestfold sammen med Familievernkontorene i vårt distrikt. Fokuset er hvordan jobbe i familier med «høykonflikt», og sikre at ansatte i barneverntjenestene har riktig og god nok kunnskap. I det tredje læringsnettverket har Holmestrand sammen med Tønsberg, Færder, Horten og Drammen hatt søkelys på forebyggende barnevernarbeid gjennom felles kompetanseutvikling for ansatte i forebyggende stillinger.

5. Økonomi

Med Oppvekstreformen fikk kommunen økt ansvar for å finansiere fosterhjem, hjelpe- og omsorgstiltak fra BUF-etat og institusjonsplasser. Målet med å gi kommunene større økonomisk ansvar var et insentiv til å forebygge framfor å bruke spesialiserte barneverntiltak. Dette var bakgrunnen for at egenandelene økte kraftig i 2022. Endringen innebærer:

Kommunal egenandel	Kostnad pr. mnd. 2021	Kostnad pr. mnd. 2022	Kostnad pr. mnd. 2023	Kostnad pr. mnd. 2024
Institusjonsplass	76 900 kroner	170 000 kroner	175 000 kroner	182 700 kroner
Beredskaps- og spesialiserte fosterhjem	36 200 kroner	85 000 kroner	85 000 kroner	91 350 kroner

Kommunene skal kompenseres for oppvekstreformen gjennom en økning i rammetilskuddet. Beregningsgrunnlaget ligger i hvor store kostnader kommunene har hatt på statlige barneverntiltak i det siste tilgjengelige regnskapsåret. Hver enkelt kommune får en rammeøkning som tildeles 50 % gjennom inntektssystemet og 50 % gjennom en overgangsordning som baserer seg på kommunens faktiske bruk av Bufetats tiltak som omfattes av egenandel i 2021. Overgangsordningen gjelder årene 2022 til 2024.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til barnevern 2018-2023

Netto driftsutgifter	2018	2019	2020	2021	2022	2023
3802 Holmestrand	1 826	1 690	1 564	1660	1886	1963
KOSTRA-gruppe 9	1 670	1 779	1 804	2234	2756	2656
Landet utenom Oslo	1 686	1 834	1 864	2239	2700	2732

Brutto driftsutgifter pr. barn som ikke er plassert – KOSTRA-funksjon 251 (i hjemmet)

Brutto driftsutgifter - KOSTRA-funksjon 251	2020	2021	2022	2023
3802 Holmestrand	Kr. 25 551	Kr. 31 972	Kr. 34 342	Kr. 43 559
3801 Horten	Kr. 33 869	Kr. 50 948	Kr. 54 364	Kr. 44 090
3811 Færder	Kr. 35 285	Kr. 48 228	Kr. 62 617	Kr. 74 023
KOSTRA-gruppe 9	Kr. 44 220	Kr. 50 349	Kr. 57 911	Kr. 64 151

Brutto driftsutgifter pr. barn som er plassert – KOSTRA-funksjon 252 (utenfor hjemmet)

Brutto driftsutgifter - KOSTRA-funksjon 252	2020	2021	2022	2023
3802 Holmestrand	Kr. 401 671	Kr. 416 485	Kr. 366 202	Kr. 338 764
3801 Horten	Kr. 723 773	Kr. 633 503	Kr. 733 528	Kr. 793 835
3811 Færder	Kr. 436 655	Kr. 419 970	Kr. 420 457	Kr. 460 414
KOSTRA-gruppe 9	Kr. 498 910	Kr. 478 597	Kr. 530 356	Kr. 553 045

I Bufdirs kommunemonitor for 2023 fremkommer det at Barneverntjenestens forbruk av kommunens totale utgifter utgjorde 3 %, mot 4,1 % i fylket ellers. Hovedårsaken til dette vurderes som foregående år å være lav bruk av institusjonsplass, beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem gjennom 2023.

Barneverntjenesten har pr i dag ikke tilstrekkelige intensive tiltak som kan settes inn ved akutte situasjoner for å forhindre flyttinger, eller tiltak for å forebygge alvorlige omsorgssviktsituasjoner eller alvorlig atferds utfordringer hos ungdom. Dette må også sees opp mot at Bufetat ikke i stor nok grad klarer å levere riktig tiltak – og ikke i nærmiljøet til barnet

6. Samarbeid med andre virksomheter

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid. Alle virksomhetene har et selvstendig ansvar for å gi den hjelpen de er pliktige til etter regelverket. Et av barnevernets nasjonale kvalitetsmål er at innsatsen skal være samordnet og preget av kontinuitet.

Barnevernets ansvar for å samarbeide med andre instanser reguleres i lov om barnevern. I 2021 ble i alt 14 velferdstjenestelover endret for å styrke oppfølgingen av barn med behov for sammensatt hjelp og deres familier. Målet var å bygge ned hinder for sektorovergripende samarbeid både i enkeltsaker og på systemnivå. Barneverntjenesten skal samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. I tillegg til å følge opp det enkelte barn skal Barneverntjenesten samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere slik at hver av partene kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift. Barneverntjenesten bør også samarbeide med frivillige organisasjoner som arbeider med barn og unge. Samarbeid med andre skal utøves med samtykke fra barn og deres foreldre. Virksomheten skal aktivt arbeide for at det kan samarbeides med betydningsfulle andre i barns liv.

De naturlige samarbeidspartene for Barneverntjenesten er barnehager, skoler, Barne- og familiesenteret, PPT, politi, fastlegene, Psykisk helse og avhengighet for voksne, Familievernkontor, BUPA og NAV. For at barn og unge det er knyttet bekymring rundt skal sikres rett hjelp er det viktig at andre virksomheter i kommunen har god kjennskap til ansvar og oppgaver, og kunnskap om meldeplikten til Barneverntjenesten.

6.1 Forebyggende arbeid

I ny barnevernlov ble det lovfestet krav om at kommunestyret skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Planen «[Oppvekstløftet i Holmestrand](#)» som ble utarbeidet i 2023 konkretiserer en tiltaksoversikt for dette arbeidet, som er svært nyttig for virksomhetens ansatte så vel som familier og samhandlende virksomheter.

6.1.1 «På tvers»

For å sikre at risikoutsatte barn, unge og deres familier, får rett hjelp til rett tid, har Holmestrand kommune rettet innsatsen mot dette ved å utvikle samhandlingsformen, veilederen og nettsiden [På tvers](#). «På tvers» skal sikre tidlig innsats overfor barn, unge og familier med behov for tverrfaglig samhandling. Barneverntjenestens nettverkskontakter er deltakere på denne arenaen i alle barnehager og skoler, både i private og kommunale virksomheter.

6.1.2 Nettverkskontaktene

Barneverntjenesten har styrket det forebyggende arbeidet gjennom opprettelsen av tre nettverkskontaktstillinger, økt til tre ansatte fra 01.08.2023. Nettverkskontaktene bidrar med barnevernfaglig kompetanse i barnehager og skoler gjennom å gi kunnskap om Barneverntjenestens mandat til barn, foreldre og ansatte. Nettverkskontaktene benyttes til å gi opplæring og veiledning til ansatte i skoler og barnehager, eksempelvis om opplysningsplikt, kompetanse i traumebevisst omsorg (TBO) og i «barnesamtalen» - Den Dialogiske Samtalemotoden (DCM). Økningen med en ansatt har gjort det mulig å tilby nettverkskontakt i videregående skole. Nettverkskontaktene er Barneverntjenestens representant i På Tvers møtene, og nettverkskontaktene har tilstedeværelsestid i alle barnehager og skoler. I tillegg er det et mål at stillingen skal bidra til å rekruttere fosterhjem på generell basis.

6.1.3 Samarbeid med asylmottakene i Holmestrand kommune

Fra august 2023 har virksomheten deltatt i det kommunale samarbeidet knyttet til opprettelsen av mottakene. I tillegg har Barneverntjenesten opprettet samarbeid med begge mottakene. Fagrådgiver i virksomheten er hovedkontakten for generelt samarbeid med mottakene. Det er opprettet kontakt med barnansvarlig og informasjonsansvarlig ved begge mottak. Fagrådgiver og kontaktperson med ansvar for innkomne meldinger i barneverntjenesten har hatt informasjonsmøte med ansatte ved begge mottak ved oppstart av mottakene.

Barneverntjenesten ønsket ved oppstart av mottakene å avklare virksomhetens rolle og plikter knyttet til barn som kommer alene med følgeperson. Virksomheten erfarte at retningslinjene for samhandling mellom mottak og Barneverntjenesten var utydelig. Virksomheten har avklart med begge mottak at mottakene følger meldeplikts bestemmelsen til Barneverntjenesten. Mottakene melder til Barneverntjenesten når de har en konkret bekymring. Det vil si at mottakene ikke rutinemessig gir informasjon om barn som kommer alene med følgeperson til barneverntjenesten.

6.1.4 «Oppvekstløftet i Holmestrand»

«Oppvekstløftet i Holmestrand» beskriver kommunens satsinger innenfor «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis» (KO-løftet), de statlige føringene som ligger i oppvekstreformen og forankring av samhandlende tiltak og koordinering på tvers av virksomhets- og tjenesteområder knyttet til barn- og ungefeltet i kommunen. Samhandlingen i «Oppvekstløftet i Holmestrand» består av representanter fra barnehager, skoler på alle nivå, PPT, kultur og fritid, forebyggende helsetjenester, barneverntjenester, folkehelse, NAV og forebyggende enhet i politiet. Deltakerne møtes jevnlig til tverrfaglig samarbeid på ulike arenaer samt felles kompetanse- og tiltaksutvikling flere ganger årlig.

Presentasjon av KO-løftet, orientering om innføring av Oppvekstreformen og prosess rundt etablering av Forebyggende plan er tidligere beskrevet i politiske saker. Hovedmål for

«Oppvekstløftet i Holmestrand»: «Barn, unge og deres familier opplever Holmestrand kommune som en god oppvekstkommune med et forebyggende, helhetlig og koordinert tjenestetilbud».

6.1.5 SLT

SLT er en forkortelse for «Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak». SLT-samarbeidet i Holmestrand er organisert med faste møtepunkter på tre nivåer i kommunen; på strategisk nivå, på utøvernivå og ved korte «SLT dialog»-møter, digitale møter på en halvtime annenhver uke. Strukturen evalueres jevnlig for å finne beste effekt av samhandlingen. Barneverntjenesten er deltaker inn i dette arbeidet.

6.1.6 «TIBIR»

For å styrke den forebyggende satsingen har Holmestrand inngått avtale med «Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge» [NUBU](#), om å bli en TIBIR-kommune. [TIBIR](#) står for «Tidlig innsats for barn i risiko» og er et forskningsbasert program som har dokumentert virkning på forebygging og behandling av barn med utfordrende atferd i alderen 3-12 år. Tilbudet gis til familier med barn som har utviklet, eller står i fare for å utvikle, utfordrende atferd. Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge er ansvarlig for innføringen av TIBIR i Norge. Programmet er tilpasset det kommunale tjenestenivået og består av seks ulike intervensjonsmoduler, inkludert «Parent Management Training – Oregon» ([PMTO](#)). TIBIR bidrar til positiv utvikling på et så tidlig tidspunkt som mulig, - før familiene får anledning til en utvikling som øker behovet for mer omfattende og krevende oppfølgingsløp. Intensjonen er at barnet skal hjelpes ved å styrke deres foreldre. Tilbud om tiltak til familiene kan gis fra ulike kommunale tjenester, eksempelvis Barne- og familiesenteret, PPT, barnehager og skoler. TIBIR vil også gi ansatte felles forståelse og begrep knyttet til barns uttrykk og negative atferd, hvordan de oppstår og hva som kan hjelpe. Den spissede innsatsen i TIBIR-arbeidet består av helhetlige og skreddersydde tiltak som fører til at barn og foreldre får hjelp, tidligst mulig og på lavest mulig nivå.

PMTO er bærebjelken i TIBIR-arbeidet. Ved tidlig innsats og kartlegging er målet å identifisere aktuelle barn og familier på et så tidlig tidspunkt som mulig, og forhindre en krevende utvikling. PMTO består i hovedsak av normerte kartleggingsverktøy og trening av foreldreferdigheter og handler om at vi mennesker lærer gjennom det sosiale spillet vi har med hverandre. Foreldreveiledningsmetoden PMTO har over mange år vært benyttet med positive resultat i Holmestrand. Som nevnt har Barneverntjenesten har benyttet kjøp av PMTO-veiledning i 8-10 familier årlig de seinere årene og ser stort behov for å få denne kompetansen innlemmet i den kommunale tiltaksvidden. Som følge av deltakelse i TIBIR kom én ansatt i Barneverntjenesten og to ansatte i Barne- og familiesenteret i gang med sertifisering til å bli PMTO terapeuter i januar 2023. De ansatte skal etter planen være i mål med sertifiseringen i august 2024. Barneverntjenesten har én ansatt som ble ferdig med sin resertifisering som PMTO terapeut i 2023.

6.1.7 Samarbeidsavtaler

Barneverntjenesten har utarbeidet forpliktende samhandlingsavtaler med aktuelle aktører. Dette er med på å sikre samhandling på systemnivå. Slike avtaler har Barneverntjenesten med NAV, Familievernkontoret, Tannhelsetjenesten, Barne- og familiesenteret og Psykisk helse og avhengighet for voksne. Holmestrand kommune har også overordnet avtale med BUPA. Det foreligger også retningslinjer for samarbeid barnevern og Politi i Vestfold.

6.1.8 Nasjonalt forløp barnevern

Nasjonalt forløp for barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus ble lansert i februar 2023, et samarbeid mellom Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet ([Nasjonalt forløp barnevern](#)). Målet med nasjonalt forløp for barnevern er å bidra til at barn og unge i barnevernet blir kartlagt og utredet tidlig for sine eventuelle helseproblemer, slik at de sikres nødvendig helsehjelp når de har behov for det, i kombinasjon med riktig tiltak fra Barneverntjenesten. Forløpet skal bidra til en helhetlig ivaretagelse av barnets helsebehov. Målgruppen for nasjonalt forløp for barnevern er alle barn i barnevernet, barn det opprettes undersøkelse for, barn med hjelpetiltak som bor hjemme og barn som bor i fosterhjem og institusjon. Vurdering gjøres basert på indikasjon hos det enkelte barn.

Barneverntjenesten har i samarbeid med kommunens Barne- og familiesenter og kommunelegen planlagt oppstart av forløpet i kommunen. Den 15.11.2023 inviterte kommunen i samarbeid med Bufdir og Helsedirektoratet alle berørte aktører til ett informasjon og oppstartsmøte. Det er etablert et godt samarbeid i kommunen, og med aktører utenfor kommunen som tannhelsen, BUP og allmennlegeutvalget.

Internt i virksomheten har det vært gitt opplæring og etablert prosedyrer. Virksomheten har satt oppstartsdato til 01.02.2024.

6.1.9 Dialogbasert inntak med Barne- og ungdomspsykiatrien

I 2022 ble det etablert samarbeid om henvisningsprosesser til Barne- og ungdomspsykiatrien mellom Holmestrand kommune og helseforetakene i Tønsberg og Drammen. Helseforetakene samarbeider med kommunen, ved Barne- og familiesenteret, PPT og Barneverntjenesten, i faste drøftingsmøter eller inntaksmøter med BUP for felles vurdering av hvilke saker som skal til spesialisthelsetjenesten eller som kommunen skal følge opp. Erfaringen fra Barneverntjenestens side er at det er et nyttig samarbeid, som gir en raskere avklaring på hvor det er riktig at barn og unge skal få riktig hjelp.

7. Utfordringsbildet

Det vil alltid være områder hvor det er utfordringer i en barneverntjeneste. For å sikre at dette er kjent, bruker Barneverntjenesten ROS-analyser på aktuelle områder. De seneste årene har det kommet mange forventninger til kommunens barneverntjeneste fra nasjonale myndigheter bla i form av lovendringer, forskrifter, NOU utredninger, nye veiledere, digitalisering av barnevernet, reformer mm. Utfordringsbildet til Barneverntjenesten preges naturligvis av dette. Forventningene øker, men det gis ikke noe øremerkede tilskudd nasjonalt til å håndtere de økte kravene. I punktene under redegjøres det for dagens utfordringsbilde slik virksomheten vurderer det.

7.1 Reformarbeid og nytt lovverk

Kommunen arbeidet systematisk med implementering av forventningene som kom i barnevernsreformen/oppvekstreformen. Det ble utarbeidet en forebyggende plan, som Barneverntjenesten vurderer i for liten grad er implementert i kommunens daglige drift. Systematikken som kreves for at alle virksomheter tar ansvar i dette arbeidet savnes av Barneverntjenesten. Ved at kommunen skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging er det viktig at alle aktører som arbeider med barn og unge er rustet til å samhandle for å nå dette målet.

Når det gjelder områdene som krevde endringer i Barneverntjenesten for å imøtekomme reformen, vurderer Barneverntjenesten å være i mål med mange av elementene – men fortsatt gjenstår det

arbeid som må holdes oppe kontinuerlig. For å nå målene i reformen må kommunen være villig til å satse økonomisk i flere virksomheter i oppvekst for å bygge opp egne tiltak for tidlig innsats og forebyggende aktivitet gjennom kunnskapsbaserte foreldrestøttende metoder, samtidig som kommunen fortsatt må benytte kostnadskrevenne statlige tjenester.

Et overordnet mål med ny barnevernlov er å sikre økt rettssikkerhet for familiene som mottar hjelp fra barnevernet, og gi enda flere barn en trygg oppvekst. Forberedelsene til ny lov som ble gjort i virksomheten gjennom 2022 har vært svært viktig for å sikre god lovforståelse og at prosedyrer var oppdaterte ved årsskiftet 2022 - 2023. Erfaringene gjennom 2023 viser oss viktigheten av å ha tilgjengelig faglitteratur og enkelt kunne søke løsninger og lovforståelse gjennom bla «Visma veilederen», Lovdata pro og kontakt med kommuneadvokaten.

7.2 Kompetanse og implementering

Som nevnt er det stort søkelys på kompetanse i norsk barnevern. I Holmestrand har flere i Barneverntjenesten vært med på ulike kompetansehevingstiltak - noe som oppleves positivt for medarbeiderne. Det er utfordringer knyttet til å implementere ny kunnskap slik at den blir levende i virksomheten, og kommer brukere til gode. Ledere i Barneverntjenesten har oppmerksomhet på implementeringsprosesser slik at den totale kompetansen i virksomheten øker, og er tilpasset det ansvaret og de oppgavene som må ivaretas. Barneverntjenesten må ha kontinuerlig søkelys på kompetansehevede tiltak, økende krav til dokumentasjon, vurderinger og analyser.

7.3 Dokumentasjon

Fra kommunens første tilstandsrapport har det vært en utfordring knyttet til dokumentasjon, så gjelder også for 2023. Virksomheten har jobbet målbevisst med dokumentasjon gjennom hele 2023. Likevel kan virksomheten ikke anse å være i mål med dette arbeidet. Årsaken til dette er komplekst, det kan sees sammen med fagutvikling (implementering av forståelsesrammer som må forstås og tas i bruk av den enkelte medarbeider), økte forventninger fra nasjonale myndigheter, høy arbeidsbelastning og tidspresset kontaktpersoner står i. Høsten 2023 ble det gjort en kartlegging av ansattes behov for kompetanseheving når det gjelder dokumentasjon. Resultatene av dette må følges opp i årene fremover.

Mangler i dokumentasjon er også funn som ses i ulike tilsyn i landet vårt, eksempelvis i «Det å reise vasker øynene» som er Helsetilsynets gjennomgang av 106 barnevernssaker fra 2018. En av årsaken til funnene mener Barneverntjenesten ligger i tidspresset hver kontaktperson står i, - der det er lett å heller prioritere kontakt med familiene når de ber om bistand i vanskelige situasjoner enn å bruke tiden til dokumentasjon. Antall saker pr kontaktperson vil også ha betydning i dette arbeidet.

7.4 Rekruttere og beholde god arbeidskraft

Barneverntjenesten forvalter et stort ansvar på vegne av samfunnet, og er avhengig av høy grad av legitimitet i befolkningen og blant samarbeidspartnere. For å få til dette må Barneverntjenesten være et attraktivt arbeidssted, med ansatte og ledelse som har kunnskap og erfaring til å gjøre gode barnevernfaglige vurderinger. Det tar tid å opparbeide kompetanse i arbeidet og Barneverntjenesten blir sårbar ved fravær. Det er nærmest umulig å få tak i kvalifiserte vikarer ved kortere fravær. Dette innebærer at arbeidsmengden for den enkelte medarbeider øker dersom virksomheten har sykefravær over lengre tid.

God kvalitet i Barneverntjenesten er sentralt for å rekruttere og beholde stødig arbeidskraft. Har virksomheten stabile arbeidstakere over tid vil dette føre til at kvaliteten i oppgavene som skal løses øker. Gjennomføring av komplekse og utfordrende vurderinger i virksomheten, der «mengdetrening» og kontinuitet er avgjørende, bidrar til å nå kvalitetsmålene for barnevern.

Det er viktig å ha fokus på og arbeide for et godt arbeidsmiljø i Barneverntjenesten hvor medarbeiderne er trygge på hverandre, ser hverandre, kan utfordre hverandre og sammen arbeide for at alle barn og unge i Holmestrand skal ha en trygg barndom.

Som i 2022 er erfaringene også i 2023 at det var et fåtall godt kvalifiserte søkere på utlyste stillinger (grunnkompetanse, ønskede kurs og videreutdanninger, relevant praksiserfaring og personlig egnethet) i Barneverntjenesten. Dette utfordrer virksomheten i å få tak i riktige ansatte, med økte krav til kompetanse som følge av ny lov. Samtidig ser Barneverntjenesten at dette er en tendens i andre deler av kommunen hvor det er behov for en viss type kompetanse. Fokuset på å være en attraktiv arbeidsplass bør derfor holdes høyt oppe av kommunen.

Barneverntjenesten har over lengre tid sett behov for å ha en ansatt med psykologkompetanse, da virksomheten håndterer svært komplekse saker. Psykologstilling ble utlyst én gang i 2022 og to ganger i 2023, uten å gjennomføre rekrutteringen da ingen av søkerne fylte kvalifikasjonskravene. Dette er en utfordring som virksomheten må arbeide videre med i 2024.

I en årrekke har det blitt varslet at Barneverntjenestens ansatte ikke har samme lønnsvilkår som andre kommuner i Vestfold, hvor de fleste har et tillegg på sin lønn mellom kroner 15000 - 23000. Dette gjør at det i perioder har vært vanskelig å rekruttere kvalifiserte ansatte til stillinger i Barneverntjenesten. Arbeidspresset og belastning i virksomheten over tid er høyt, og det er derfor viktig at kommunen klarer å ha en stabil ansattgruppe som har likeverdige betingelser som andre kommuner. Dette er noe kommunen må se på for å være en attraktiv arbeidsgiver. Dette er lagt inn som tiltak i handlingsplanen for kommende økonomiplan perioder.

I oktober 2022 lanserte Bufdir en rapport om [turnover blant ansatte i barnevernet](#). I rapporten fremkommer det at lav lønn, psykisk belastning og høyt arbeidspres gjør at folk slutter i barnevernet. I Holmestrand har virksomheten over år hatt relativt lav turnover, men fokuset på dette må holdes høyt for å unngå å havne i en situasjon hvor dette skjer.

7.5 Systematisk medvirkning

Medvirkning er en lovfestet rettighet og noe Barneverntjenesten både må og ønsker å forholde seg til. Barn, unge og familier som virksomheten er i kontakt med har rett til å medvirke i alle deler av sin sak. Medvirkning bidrar positivt på flere måter, - det kan bidra til økt treffsikkerhet i forhold til utforming og gjennomføring av tiltaksarbeidet, - det har verdi for de som har behov for hjelp ved at de kan bidra ved å medvirke i viktige avgjørelser i eget liv og bli sett og respektert i kraft av sin integritet. Medvirkning bidrar positivt i familienes endringsprosess.

Barneverntjenesten er, i saksbehandlingen og kontakten med barn, unge og familier, opptatt av hvordan deres opplevelser er i møtet med virksomheten, og hva som skal til for å redusere eventuelle bekymringer i møte med kontaktpersonene. Det er Barneverntjenestens vurdering at dette har fokus i alle saker, samtidig ligger det et potensiale i utvikling av mer systematisk medvirkning framover.

Barneverntjenesten har i 2023 ikke hatt nok kapasitet i virksomheten til å prioritere det systematiske arbeidet for å øke kompetansen om medvirkning og utforming av prosedyrer og evaluering. Viktigheten av dette arbeidet fremkom også tydelig i brukerundersøkelsen som ble gjort i 2023, og må derfor jobbes aktivt med i årene som kommer.

7.6 Nytt fagprogram

Buudir har over år arbeidet med [DigiBarnevern](#), med mål om å øke kvaliteten i det kommunale barnevernet, blant annet ved å sørge for bedre IT-løsninger. Fagsystemet Barneverntjenesten i dag har, vil ikke videreutvikles – før det så skal stenges. Dette innebærer at Barneverntjenesten må anskaffe et nytt fagsystem. Buudir vil sørge for noen leveranser inn mot nytt fagsystem, som bl.a. skal gi barnevernfaglig og juridisk kvalitetsstøtte (kalt Barnevernfaglig kvalitetssystem – BFK) til det kommunale barnevernets arbeid med barnevernssaker.

Prosess for anskaffelse av nytt fagsystem har vært ledet av Digitale Telemark og Vestfold ([DigiTV](#)), hvor bla alle Vestfoldkommunene har vært deltakere. Kontrakt med valgt leverandør ble inngått i desember 2023. Det å gjennomføre i felles anbudsprosess vurderes av Barneverntjenesten som positivt ved at man står sterkere i kravene og kan være mer attraktiv for leverandørene. Til slutt var det Netcompany og deres system «Modulus Barn» som vant anbudsrunderen. I 2024 vil hovedfokuset i virksomheten være å planlegge, lære opp, og iverksette overgang til nytt fagsystem. Bytte av fagsystem er positivt, men også en lang og krevende prosess som vil kreve mye ressurser i virksomheten og av andre samarbeidende virksomheter i kommunen som lønn, dokumentsenderet og digitalisering det neste året. Planen er at overgangen til nytt fagsystem skal skje 2. september 2024.

Anskaffelse av nytt fagprogram vil føre til økt kostnad i implementeringsfasen, mens de løpende kostnadene trolig vil være på nivå med dagens systemer. I tillegg kommer det andre kostnader som vi ikke har hatt ved det gamle systemet som kostnader med å sende ut SMS, mulighet for e-signering, tilknytning til KS Fiks plattform og ID-porten. Nytt fagprogram vil også utfordre ansatte i virksomheten som må lære nytt system, samtidig som daglig drift av virksomheten er som normalt.

7.7 Intensive nok tiltak

Når omsorgen til barn i en familie, eller ungdommens atferd utfordrer omsorgssystemet på en slik måte at Barneverntjenesten må vurdere om barnet eller ungdommen kan bo hjemme, må dette sees i sammenheng med hvilke muligheter vi har i egen kommune. I noen tilfeller kan situasjonen i hjemmet være av en slik art at barnet eller ungdommen må flyttes for å være i en forsvarlig situasjon. Andre ganger kan man ved at nok intensive tiltak iverksettes, la barnet eller ungdommen forbli i sitt eget hjem til situasjonen er mer avklart (unngå at barn og ungdom blir hasteflyttet) eller at man får mobilisert riktig hjelp i hjemmet. Slik Barneverntjenesten vurderer situasjonen nå, har ikke Holmestrand kommune nok intensive tiltak tilgjengelig. Dette har Barneverntjenesten meldt fra om ved forslag om tiltak til økonomiplan.

Det er også meldt behov for å se på utøvende tiltaksteams arbeidstid, for å øke tilgjengeligheten til teamet. Ordinær arbeidstid imøtekommer ikke familiers behov for å motta hjelp som for eksempel morgenstell, legging eller veiledning på ettermiddager og helger. Når det er alvorlige mangler i omsorgen, kan teamet være et sikkerhetstiltak for å forhindre hasteflyttinger. For å gi mer intensive tiltak er det behov for å gi ansatte rammer til arbeid på ettermiddag, kveld og helg.

7.8 Bistandsplikten fra Bufetat

I 2023 var det flere situasjoner hvor Bufetat ikke maktet å innfri bistandsplikten når barn måtte flyttes i kommunen. Det er godt kjent at det er en nasjonal krise ved at det mangler tiltak fra Bufetat. Det gjelder mangler på antall fosterhjem, beredskapshjem og institusjonsplasser, både akutt og behandling/omsorg - for barn og ungdom. Det ble i november 2023 sendt brev fra alle barnevernlederne i Vestfold til Kommunesektorens organisasjon (KS) og Norsk barnevernlederorganisasjon (NOBO). I brevet ble det etterlyst at KS og NOBO må være tydeligere i sin dialog med Departement og Direktorat på at noe må skje på dette området. Videre ble det formidlet at: «Iverksette tiltak må vise større effekt raskere, og tiltakene må i større grad utformes i samarbeid med kommunene. Det er vår vurdering at dette bør løftes frem i mediebilde for å sette større press på at endringer må skje». Det er kommunen som blir stående med barn og unge som ikke kan være hjemme, uten gode tiltak, når Bufetat ikke innfrir bistandsplikten. Dette resulterte for Holmestrand del at kontaktpersoner i virksomheten måtte sitte på et barnevernsvaktkontor i flere timer sammen med en ungdom som hadde et tydelig behov for riktig tiltak. Dette er en helt uholdbar situasjon for de mest sårbare barn og unge virksomheten har. Problematikken omkring dette ser Barneverntjenesten har fortsatt inn i 2024.

7.9 Håndtering av akuttsituasjoner

Høsten 2023 hadde Barneverntjenesten mange situasjoner som krevde akutt håndtering omkring bekymringer for barn og unge i vår kommune. Situasjonene ble håndtert, men det ble en total opplevelse at situasjonene kunne vært håndtert mer planmessig. Det ble derfor besluttet i Barneverntjenestens ledermøte at det skulle iverksettes en Risiko- og sårbarhetsanalyse for dette området, slik at vi som virksomhet blir tydelig oppmerksomme på forbedringsområder når det kommer til akutte situasjoner hvor barn og unge må flyttes fra sitt eget hjem. Det ble besluttet at dette arbeidet skulle starte i januar 2024.

7.10 Kapasitet i virksomheten

Som nevnt innledningsvis har det vært en markant økning i sykefravær i Barneverntjenesten gjennom 2023. Dette er bekymringsfullt, selv om fraværet ikke er registrert som arbeidsrelatert. Økt fravær fører til økt belastning på alle arbeidstakere som er på jobb, dette for at Barneverntjenesten skal følge opp barn, unge og familier på en forsvarlig måte. Dette resulterer i flere avvik på manglende dokumentasjon, mindre tid til barn, unge og familiene som trenger det og kvaliteten i noe arbeid antas å reduseres. I tillegg vises det i statistikk at Holmestrand har mindre antall årsverk enn sammenlignbare kommuner som Horten og Færder. Dette fører til at hver kontaktperson må følge opp flere barn hver enn de andre kommunene, i tillegg til at Holmestrand har et høyere antall undersøkelser og hjelpetiltak enn eksempelvis Færder. Kapasiteten i virksomheten vurderes å ikke være tilstrekkelig mtp den jobben som skal gjøres for å gi forsvarlige tjenester til barn, unge og deres familier i Holmestrand.

8. Innsatsområder og tiltak

8.1 Opplæring og implementering av nytt fagsystem

Denne endringen vil være omfattende for Barneverntjenesten, samtidig som valgte fagsystem er utformet på en måte som vil lede den ansatte gjennom arbeidet og gi faglig støtte på en annen måte enn hva dagens system gir. Fokuset for 2024 vil være å sikre god opplæring, og en implementering av systemet som gir ansatte en trygg og god bruk – og at det ikke skal være overveldende å ta i bruk

funksjonaliteten som systemet vil gi. Det er nedsatt en ressursgruppe i Barneverntjenesten som allerede viser seg å være i godt driv.

Det nye fagsystemet vil også kreve nye måter å tenke på i det daglige arbeidet. Det vil kreve en oppdatering og ajourføring av prosedyrer som virksomheten har. Dette må revideres i takt med at nytt fagsystem iverksettes. Det er viktig å parallelt få til nytenkning og benytte anledningen til å effektivisere arbeidsprosessene der hvor de kan effektiviseres. For å få til dette med alle ansatte er det en nødvendighet med god opplæring og forståelse av det nye systemet. Det vi må være spesielt oppmerksomme på er at dette kommer i tillegg til normal drift av Barneverntjenesten.

8.2 PMTO og TIBIR

Som nevnt over arbeider kommunen for å bli en TIBIR kommune, og Barneverntjenesten vil være en sentral del i dette. I 2023 og 2024 (i takt med at flere i kommunen utdannes som PMTO terapeuter), må det lages en plan for implementering av TIBIR. Barneverntjenesten har fått en ny utfordring rett før lansering av denne rapporten, ved at veilederen som har fått kompetanseheving ved å bli PMTO-terapeut har sagt opp sin stilling. Barneverntjenesten må derfor sammen med kommunalsjef vurdere om flere ansatte skal få denne opplæringen.

8.3 Læringsnettverk

Følge opp læringsnettverkene på fosterhjemsområdet og i det forebyggende arbeidet. Samt vurdere om Barneverntjenesten skal søke nye midler til deltakelse i læringsnettverk.

8.4 Dokumentasjon

Forsvarlig dokumentering av arbeidet som gjøres i virksomheten vil også neste periode ha høyt fokus. Barneverntjenestens dokumentasjons krav skjerpes stadig, sist i ny medvirkningsforskrift § 6 [Forskrift om barns medvirkning i barnevernet](#). For å imøtekomme kravene til forsvarlig saksbehandling har virksomheten gjort flere tiltak. Det er gjort en kartlegging av ansattes behov for opplæring. Der det kom frem at ansatte har behov for mer kunnskap knyttet til dokumentasjon og analyse av barnets beste vurderinger, ivaretagelse av kontradiksjon og vurdering av nasjonalt forløp. For å imøtekomme krav og behov i virksomheten er det igangsatt arbeid med å videreutvikle beslutningsmodeller og skalering av saker, i tillegg til veiledning og opplæring i dokumentasjon knyttet til blant annet kunnskapsmodellen.

8.5 Kompetanse

For å sikre riktig kompetanse vil innsatsområdet til Barneverntjenesten fortsatt være å sørge for at ansatte får mulighet til å ta relevant videreutdanning for å nå kompetansekravet, samt videreføre opplæring av Barnesamtalen slik at alle ansatte på sikt innehar denne kompetansen. Barneverntjenesten må også arbeide systematisk med kunnskapsmodellen, slik at det benyttes som et analyseverktøy.

8.6 Veiledning av ansatte

Ny barnevernlov setter krav om at ansatte i Barneverntjenesten skal få nødvendig veiledning og opplæring. Bufdir har utarbeidet en [nasjonal veileder](#) om veiledning av ansatte i barneverntjenestene og barneverninstitusjonene (2023). Barneverntjenesten vil i kommende år sikre at oppfølgingen av ansatte er i tråd med den nasjonale veilederen.

8.7 Nasjonalt forløp barnevern

Virksomheten må ha et kontinuerlig søkelys på å gjennomføre nasjonalt forløp barnevern. Dette må gjøres i alle fasene i en barnevernssak, og målet for 2024 må være å ha noen konkrete erfaringer for gjennomføring av iverksatte forløp.

8.8 Egentilsyn

Barneverntjenesten har påbegynt et stort arbeid med å utvikle egne maler for å utføre egentilsyn på fokusområder i Barneverntjenesten. Dette arbeidet må søkes slutført i neste to års periode, med en tydelig plan for hvordan benytte egentilsyn som et nyttig og kvalitetshevende tiltak. Dette i tråd med å ha en god og systematisk interkontroll i virksomheten.

Holmestrand mai 2024